

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

VOL. LII

Birželis — June 16, 1967

Nr. 69

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PERGALĖS UŽKULISIAI

IZRAELIO KARIUOMENĖ ŠI KARTĄ GERIAU PASIRODĖ NEGU 1956 METAIS, NEPAISANT TO, KAD PRIEŠAI BUVO NEPALYGINTI GERIAU SOVIETŲ GINKLAIS APGINKLUOTI. — IR ŠI KARTĄ, KAIP ANKSTYVESNES KOVAS SU ARABAIS, IZRAELITAI LAIMĖJO SAVO AUKŠTESNĖS MORALĖS IR INTELIGENCIJOS DĖKA.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Izraelis prieš dabartinį karą su savo kaimynais turėjo 961 kilometrų sienos sausumos ir 254 km jūros pakraščiais. Jos supo gana ilgą, bet labai siaurą teritoriją, kuri vienoje vietoje siekia tik 14 km platumo. Nė viena vietovė nebuvo toliau nutolusi kaip 50 km nuo priešos teritorijos. Iš Jordanijos pusės artilerija gali lengvai apšaudyti svarbiausią Izraelio miestą Tel Avivą. Tokia geografinė padėtis padiktavo kraštui ir ofensyvinę apsigynimą. Karo atveju Izraelis pirmas turi pereiti į antpuolį. Tam tikslui ir buvo ruošiamas jo karinės pajėgos. Jų nu-garkaulį sudarė labai gerai apmokytas karininkų korpas. Prie kariuomenės veiksmų jaunimas jau pratinamas nuo 14 metų, ir būtent berniukai ir mergaitės. 18 metų vyrai ir moterys kariuomenės šaukiami 30 mėnesių, t.y. 2,5 metų. Kaip matome, tarnybos laikas yra palyginti ilgas ir leidžia karius gerai paruošti. Atlikęs karinę prievolę vyras iki 35 metų amžiaus kas metai turi atlikti 4 savaitių pratimus, o nuo 35 iki 49 m. karo mokslo pakartojimui šaukiami kas du metai dviem savaitėm. Tokia sistema leidžia 2,5 milijonų valstybei labai lengvai ir greitai su-

mobilizuoti apie 300.000 armiją.

Žaibo karui yra svarbiausi du ginklai: tankai ir aviacija. Pagrindinis apginklavimas Izraelio tankų daliniuose yra 200 amerikiečių seni M 48 tipo tankai, kuriuos amerikiečiai perdavė savo laiku Vakarų Vokietijos kariuomenei, o toji, gavusi naujesnio tipo tankus, senuosius pardavė per Italiją Izraeliui. Italijoje tie tankai buvo iš pagrindų atnaujinti. Jie yra ginkluoti 90 mm patranka ir aprūpinti automatiniais optiniais taikymo prietaisais, kurie leidžia taikini iš 3.000 metrų atstumo pataikyti pirmu šūviu. Kiti Izraelio tankai buvo senesnio britų tipo "Centurion". Tas tankas turi 105 mm patranką, tačiau neturi optinio taikymo prietaiso ir prie savo tikslo turi prisišaudyti pėdsakus paliekančiais mažesniais sviediniais.

Izraelio priešai turėjo žymiai daugiau sovietų gamybos T 54 tipo tankų, ginkluotų 100 mm patranka. Jie 70 centimetras mažesni už M 48, ir tokiu būdu sudaro mažesnę taikinį, tačiau jie neturi jokių automatinio taikymo priemonių ir palyginti žema jų igulų inteligencija bei apgaulingas dykumų smėlis, kuris sunkiai leidžia atspėti esamą atstumą ir tuo pačiu nutaikyti, privedė prie to, kad Izraelio tankai greitai laiku, patys patirdami tik mažus nuostolius, sunaikino per 200 sovietinių tankų. Aviacija sunaikino kita tiek. Per 100 tankų buvo paimti visai nesužaloti.

Panašaus pasisekimo sulaukė ir Izraelio aviacija, kuri pirmą dieną

puolė visus žinomus arabų aerodromus su prancūzų spausminiais "Mystere" ir "Mirage" lėktuvais. Pirmą dieną buvo sunaikinti 410 priešos lėktuvai, jų tarpe 145 sovietų MIG 21 tipo, kurie faktinai nė kiek nėra blogesni už izraelitų turimus Mirage III C. Pasirodė, kad nei lakūnai jei jų aptarnavimas nebuvo reikiamoje aukštumoje, kas visai nestebėtina turint galvoje žemą krašto kultūros lygį.

Egipto, kaip ir Sirijos, kareiviai yra palyginti blogai apmokinti ir blogai išlaikomi. Naujų švietimo lygis paprastai yra toks blogas, kad juos apmokant paprasčiausios rikiuotės į dešinę ranką išpaudžiamas akmuo, o į kairę svogūnas. Tokiu būdu jie išmoksta kur dešinė ir kairė.

Tuo tarpu abiejų kraštų karininkija yra faktinai viso krašto valdytoja ir daug jos šviesesnių galvų sunaudojama administraciniais reikalais. Egipto karininkai yra gerai apmokomi, leitenantas ten gauna apie 80 dolerių į mėnesį algos, tuo tarpu civilis valdininkas su aukštu mokslu tik 50 dolerių. Tarp karininkų ir kareivių buvo labai didelis luominis skirtumas. Kautynių metu karininkai pirmiausia spruko į saugesnes vietas, o kareiviai bėgo paskui juos nusiavę batus, prie kurių nebuvo įprate. Tuo pačiu metu Egipto propagandistai aiškino, kad izraelitai žygiuodami į priekį iš tikro pateko į arabų spastus, kurie juos prisileido tam, kad vienu smūgiu sunaikinus. Tą smūgį teko atidėti kitam kartui...

Išvykstantiems iš Egipto internautams amerikiečių korespondentams propagandos ministerijos valdininkai aiškino, kad jie dar gali 12 kartų pralaimėti. Užteksią tik vieno laimėjimo Izraeliui sunaikinti. Kad patiesinus savo pralaimėjimą Nasseris paskelbė,

Rytmetis George ežere, New Yorko valstijoje.

Vyt. Maželio nuotrauka

Vilties Draugijos suvažiavimas

VILTIES draugijos narių susirinkimas prasidėjo birželio 4 d., 2 val. 30 min. po pietų, tuojaus po Sąjungos seimo uždarymo, tose pačiose Sheraton-Chicago viešbučio patalpose, Chicagoje. Susirinkimą atidarė VILTIES draugijos pirm. Al. Laikūnas ir prezidentas pakvietė pirmininkauti dr. D. Degesį, V. Gruzdį ir St. Mankų, o sekretoriauti Tada Mečkauską. Susirinkimui pritariant, sudarytos komisijos: a) nominacijų — inž. J. Jurkūnas, dr. J. Bartkus ir E. Čekienė ir b) mandatų — M. Valiukėnas, M. Šimkus, V. Mažeika, V. Blinstrubas ir V. Gedgaudas. VILTIES dr-jos valdybos vardu pranešimus padarė jos pirmininkas Al. Laikūnas ir reikalų vedėjas — vyr. redaktorius J. Čiuberkis. Be jau išsiuntinto visiems draugijos nariams kruopštaus pranešimo su revizijos komisijos aktu ir pinigine apyskaita, Al. Laikūnas žvilgtelėjo į VILTIES draugijos valdybos pareigas ir uždavinius

kad izraelitams padėjo amerikiečiai ir anglai. Tai, žinoma, kiek sumažina gėdą.

ir kiek jai pavyko per tą dviejų metų laikotarpį pozityvaus atsiekti ir VILTIES draugiją bei DIRVĄ sustiprinti. Pareiškė nuosirdžią padėką VILTIES dr-jos valdybos nariams, kurie per pastaruosius du metus, nors ir keitėsi, bet darbą atliko. Atkreipė susirinkimo dėmesį į įstatų spragas, kurias reikėtų užpildyti. Taip pat, susirinkimą prašė pasisakyti ir dėl DIRVOS patalpų, nes siaučiant rasinei maišaičiai, gali tekti valdybai skubiai apsispręsti iš tų patalpų išsikelti. Kur ieškoti naujų patalpų: Clevelande ar Chicagoje? Clevelandiečiai, be abejo, stengsis DIRVĄ pasilikti Clevelande, o chiegiškiai stengsis ją atsigaubinti į Chicago. Kas turės teisę padaryti galutinį sprendimą: VILTIES draugijos valdyba susitarus su ALT S-gos valdyba, ar šauktinas nepaprastą VILTIES draugijos susirinkimą?

Draugijos valdyba bendradarbiavo su Sąjungos valdyba ir buvo pasidalinusios darbo barais. Draugijos valdybai atiteko finansų organizavimo ir kontrolės reikalai, o Sąjungos valdybai — laikraščio turinio ir linijos reikalai.

Po pirmininko Al. Laikūno kalbos, pranešimą padarė VILTIES draugijos reikalų vedėjas ir DIRVOS vyr. redaktorius Jonas Čiuberkis. Pranešimą pradėjo būdingu žodžiu apie pažiūrą į redaktorių. Redaktorių yra lyg tas žirnis patėkęs į malūno giras, kur sukasi daug ratų-ratukų, kurie stengiasi tą žirną pagauti ir jį tarp girų sustrinti. Redaktorių, redaguodamas visuomeninėmis aukomis išlaikomą laikraštį, kad ir kaip norėdamas, visiems negali įtikti, o tuo pačiu užsitraukia didesnę ar mažesnę nepasitenkinimą, o dažnai įsigyja net ir priešų. Tokių priešų atsiranda ne tik iš laikraščio bendradarbių tarpo, bet dažnai ir iš skaitytojų, kuriems kartais nepatinka vienas ar kitas straipsnis. Bet nežiūrint į tai, redaktorių stengiasi nė vieno neužgauti, o kartu išlaiky-

ti ir atitinkamą liniją. Reikia geros valios ir asmeninio kontakto ir tokie nesuipratimai dažnai išnyksta. DIRVOS redaktorių ne vien laikraštį redaguoja, bet jis kartu yra ir reikalų vedėjas. Pasitraukus spaus-tuvės vedėjui ir išėjus kitam tarnautojui, taupumo sumetimais, nebuvo nauji žmonės pasamdyti, o jų darbas daugumoje atiteko tam pačiam redaktoriui. Gerai, kad savaitė turi 7 dienas, tai darbas ir atliekamas. Personalo problema metai iš metų darosi aštresnė ir DIRVOJE. Kaip atsimename, tam pačiam Clevelande, užsidarė lenkų dienraštis, turėjęs 48.000 prenumeratorių. Pagrindinė užsidarymo priežastis: personalo stoka ir reikalingi unijinių atlyginimų bei nepakankamas inteligentinių pajėgų, noro ir sugebėjimo laikraštį palaikyti straipsniais ar kita talka. Redagavimas taip pat atima daug laiko, nes daugelį straipsnių reikia pataisyti, o kitus ir ištiesai perrašyti. Reikia laiko lietuviškai spaudai bei visuomeniniam gyvenimui sekti. Baigdamas pranešimą, J. Čiuberkis dėkojo VILTIES ir Sąjungos valdyboms, o taip pat ir S-gos skyriams, Draugijos nariams ir DIRVOS bendradarbiams bei bičiuliams už reikalų suipratimą ir moralinę bei materialinę pagalbą.

Iškilusius pranešimus bei priėmus revizijos komisijos aktą, kilo gyvos diskusijos ir dienos pirmininkas dr. D. Degesys turėjo gerai pasitempti, kad išlaikyti atitinkamą rimtį ir neužtęsti laiko.

Diskusijose aktyviai dalyvavo gausus būrys susirinkimo dalyvių: K. Ramanauskas, Rūkštelė, Gaizutis, Valiukėnas, Rastenis, Mažeika, Račkauskas, Jurkūnas ir kiti. Vieni norėjo gauti papildomų paaiškinimų prie patiekto apyskaitos, kiti prie valdybos pirmininko Al. Laikūno ir reikalų vedėjo — vyr. redakt. J. Čiuberčio pranešimų. Į paklausimus atsakinėjo Al. Laikūnas ir J. Čiuberkis.

(Nukelta į 3 psl.)

IŠ VISO PASAULIO

• SOV. S-GOS PREMIJERAS Kosyginas panaudojo tiesioginį telefoną su Baltaisiais Rūmais pranešimui, kad Sov. Sąjunga nenumatanti stoti į karą Art. Rytuose, jei tokio pat nusistatymo laikysis ir Washingtono vyriausybė. Po to visą savaitę buvo keičiamasi pranešimais tarp Kremliaus ir Washingtono kad ir paaiškėjus, jog abi didžiosios valstybės susilaikys nuo veiksmų, galinčių privesti prie didesnio konflikto. Tuo pat metu visa Kremliaus propaganda buvo nukreipta prieš Izraelį, grasinant "susitvarkyti su agresorium", šiuo metu Sov. Sąjunga nori pasinaudoti sau palankiais Afrikos ir Azijos valstyvių balsais Jungt. Tautose, siūlant, kad visuot. tos organizacijos susirinkimas pasmerktų Izraelį ir reikalautų atsitraukti į prieškarines sienas.

• TAUTINĖ GVARDIJA turėjo būti iššaukta Cincinnati mieste, kad numalšintų išsipletusias negrų riaušes.

• PREZIDENTAS JOHNSONAS paskyrė Th. Marshall Vyriausiojo Teismo teisėju. Tai bus pirmas negras JAV istorijoje paskirtas į šį aukštąjį postą.

• IZRAELIO VYRIAUSYBĖ paskyrė savąją administraciją užimtosios srities valdyti.

Nasseris: -- Ar tu manei, kad aš srėbsiu pridegusią sriubą?...

EDAS MODESTAVIČIUS APIE KREPŠININKŲ IŠVYKĄ LIETUVOJON

Mūsų sportininkų veikla, neatjungiamai lietuvių ugdymo dalis. Jų organizacinis gyvenimas gyvas ir dažnai užtikrinamas jų pavardės įvairiuose tarptautiniuose laimėjimuose. Todėl neuostabu, kad visuomenė jų didesnius užsimojimus remia ir jų išvykos tiek į Australiją, tiek į Pietų Ameriką nusipelnė verto istorinio įvykio.

Vienas iš išskiliųjų sportininkų yra pasižymėjęs Edas Modestavičius, Korpi! Neo-Lithuania krepšinio komandos kapitonas, net kelis kartus žaidęs tarptautinėse varžybose, atstovavęs JAV krepšinininkus ir taip pat lietuvius -- Australijoje. Todėl mes po vieno žaidėjų sutikę jį, pasikalbėjome aktualiais krepšinininkų klausimais:

-- Kiek kartų jums teko atstovauti JAV tarptautinėse krepšinio varžybose ir kur?

-- Su amerikiečių "Jamaico Saints" krepšinio komanda buvau išvykęs 2 kartus: 1966 metais į Ispaniją ir 1967 metais Pietų Ameriką (žaidžiau Argentinoje ir Brazilijoje).

-- Koks pajėgumas šiuo metu yra Korpi! Neo-Lithuania krepšinininkų ir kaip su jaunuimo prieaugliu?

-- Korpi! Neo-Lithuania krepšinio komanda yra viena iš stip-

resnių komandų lietuvių krepšinininkų tarpe. Kiekvienais metais komanda papildoma jaunių įėjimais.

Edas Modestas-Modestavičius

-- Ar negalima būtų sudaryti lietuvių krepšinininkų rinktinę, kuri galėtų žaisti su kitais JAV krepšinio sporto klubais?

-- Mūsų lietuvių krepšinio klubai priklauso AAU (Mėgėjų Sąjungai) ir su profesionaliais negalime žaisti, bet (AAU) ribose mes žaidžiame su amerikiečių komandomis. Jau eilę metų žaidžiame Marquette Lygoje ir

Neo-Lithuania paskutinius trejus metus iš eilės turi paėmę šios lygos čempionatą.

-- Teko girdėti, kad buvote gavęs pasiūlymą pasidaryti profesionalu krepšinininku. Kas kvietė?

-- Taip, Pereitais metais dalyvaujant Europos turnyre, Ispanijoje, gavau pakvietimą žaisti už Ispaniją su labai geru metiniu atlyginimu. Atsisakiau nenorėdamas palikti universitetą ir savos lietuviškos komandos.

-- Kaip žiūrite į bendrą lietuvių sporto veiklą?

-- Lietuvių sportininkų veikla įneša daug gyvumo į lietuvių gyvenimą, ypatingai apjungia daug gražaus lietuviško jaunimo, rengia kas metai turnyrus, palaiko lietuviško jaunimo bendradarbiavimą, lenktyniavimą, įtampa komandose. Kaip mes visi žinome, lietuviai krepšinininkai gražiai atstovavo Lietuvą ir lietuvius tiek Pietų Amerikoje tiek Australijoje, atlikdami tikrai didelį žygi, tuo sustiprindami pasaulyje išblaškyto jauno lietuvių dviasį ir pasididžiavimą savo tauta.

-- Spaudoje buvo užsiminta, o žmonių pasikalbėjimuose daug kur girdėta, apie kai kurių mūsų sportininkų užsimojimą vykti į Lietuvą. Kas visa tai organizuoja?

-- Taip, yra organizuojama krepšinininkų išvyka į komunistų pavergtą Lietuvą. Organizatoriai buvo išvardinti laikraščiuose: Druge, Dirvoj...

-- Ar jums žinomas tokios išvykos tikslas?

-- Iš rengėjų teko sužinoti, jog jie tikisi, kad savo išvyka sužadins ir pakels pavergtos Lietuvos jaunimo patriotinę dvasią...

-- Kas tą išvyką finansuoja?

-- Lietuvos okupantai ir, rengėjų iniciatyva aukos iš draugų ir saviškių...

-- Kaip jūs asmeniškai žiūrite į šią išvyką. Ar jūs irgi kvietė?

-- Aš buvau kviestas išvykon į pavergtą Lietuvą. Bet man buvo labai nepriimtina mano tėvynės pavergtų pinigai, o taip pat ir išvykos tikslas visiškai neatsveria to, kiek mes tuo žygiu pakenksime pačios Lietuvos reikalui.

Organizuotos išvykos -- reiškia palaikymą bendradarbiavimui, ko komunistai ir siekia. Oficialus išvykos dalyvavimas ir atstovavimas tremties sportininkų pripažįsta, kad dabartinė komunistinė Lietuva yra priimtina bendradarbiauti - draugauti. Reiškia, randam tvarką Lietuvai, kokia ji dabar yra. Iš komunistų jau bus atpuolęs reikalas ir bent ko reikalaujanti, sutinkam su tuo, ką jie duoda.

Taip, kad ir mūsų ta visa lietuviška veikla, daugiau neturi jokios prasmės. Mūsų veiksniai vyksta į Washingtoną po įvairių pasaulinių įvykių pasitikslinti Lietuvos tikrojo statuso, iš kitos pusės, vyksta pas komunistus, pripažindami Lietuvai dabartinį statusą. Mūsų visas lietuviškas veikimas šiuo metu ve da prie kovos už Lietuvos laisvę, -- iš kitos pusės oficialiai bendradarbiaudami su komunistine Lietuva, pripažįstam, kad pakankamai gana tos laisvės ir komunistinėje Lietuvoje -- ko mums daugiau ir bereikia; -- važiokim ir draugaukim...

Iš kitos pusės, lietuviškas jaunimas pavergtoje Lietuvoje yra patriotiškesnis, negu mes jam galėtume padėti. Šiuo metu tiek daug atvyksta visokio išsilavinimo jaunuolių, su kuriais pakalbėjus, darosi aišku, kad jie trokšta Lietuvai laisvės... Todėl rengėjų mestas šūkis palaikyti pavergtos Lietuvos jaunimo patriotinę dvasią lieka netikintis... Ką patvirtina ir pavieniai žmonės viešėje Lietuvoje.

Mes, tremties jaimimas, pakankamai įrodome (pavergtoj Lietuvai sėka mūsų žingsnius), savo lietuviškom organizacijom, mokyklomis, iš lapkričio manifestacija, Jaunimo Metais ir Jaunimo Kongresu, -- kad mes esam stipriam lietuviškam kelyje. Mano galvoju, reikia laukti, kol nulūš komunistiniai, ragai ir tada tremties ir pa-

Lietuvė moteris rezistencijoje (2)

E. ČEKIENĖ

Demokratiniai pasaulio kraštai stengiasi suteikti moterims visas lengvinančias jų gyvenimo sąlygas, kad jos turėtų daugiau laisvo laiko jų užsiėmimams.

Tačiau komunizmas, gerai žinodamas moters įtaką šeimai, oper ją tautai ir žmonijai ir, žinodamas, kad moterų tarpe yra mažiausiai komunizmo šalininkų, nepasitiki jomis ir į atsakingas vietas neprileidžia. Bet, iš antros pusės, marksistinė sistemoje moteris ir nėra konkurentės vyrams greičiausiai dėl to, kad šita sistema per daug reikalauja kraujo ir tai ne dėl gyvybės apsigyvenimo, bet tik dėl garbės troškimo. Tokiu būdu marksizmo vadai yra garbės troškos ir kraujo troškos, kas nesuderinama su moters prigimtimi, todėl sovietų režime jai tenka patirti daugiau kančios ir skausmo nei bet kuriam kitame krašte.

Čia pravartu priminti, kad po revoliucijos sovietų buvo numatyta net moterų "nacionalizacija", nes gražios moteris esą atitenkančios turtiniams vyrams ir tai esą socialinė nelygybė ir neteisybė. Buvo norima nusikratyti buržuazine šeima ir kurti proletarinę. Iki 1935 m. buvo labai lengvai duodamos skyrybos net sekančią dieną po metrikacijos. Kai šio plano nepasisekė įgyvendinti Chruščiovas ėmė "nacionalizuoti" ne moteris, o vaikus, pradėjęs steigti jiems internatus ir pa-

vergtieji broliai lietuviai laisvai susitikę atversim išsilgusias širdis...

-- Kaip šios išvykos organizatoriai aiškina jums ir kitiems jos tikslą?

-- Rengėjai bando užtuoti ir pagražinti išvykos tikslą ir priemones. Taria, kad išvyka yra, kaip ir pereitos, visos visuomenės remiama ir tikslas ypatingai padės lietuviškam jaunimui.

-- Ar tie, kurie mano važiuoti į Lietuvą, žino ir supranta, kiek daug jie pasitarus komunistinei propagandai ir kiek daug žalos padarys kenčiančiai Lietuvai ir lietuviams.

-- Jie nesigilina į reikalą, nes yra įtikinti, kad šią išvyką visokeriopa remia visa lietuvių visuomenė ir jie atlieka panašų žygi, kaip į Australiją ar Pietų Ameriką.

-- Ką dar daugiau galėtumėte pasakyti šiuo reikalu?

-- Aš pats labai norėčiau nuvykti į Lietuvą, išbėgti į žaidimo aikštę su lietuviškom spalvomis, ir iškilmingai pagiedojus tautos himną, bandyti savo jėgas ir žaidynių mokslą įgyti toli nuo tėvynės, rungtyne prieš savo žemę augusias komandas... Bet dabar, kai vietoj trispalvės ir "Lietuva Tėvyne Mūsų", tegalėsime sušukti "Ura", pasveikindami 50 metų sukakties progą komunistinę revoliuciją ir komunistinį režimą, kuris paveręs talaiko mano gimtąją žemę ir mane jauną palikęs klajoti pasaulyje be savų namų... Dabar, tai tikrai didelis NE.

Edas Modestavičius yra chemikas, neseniai baigęs De Paul universitetą ir dabar ruošiasi masterio laipsniui. Jis yra aktyvus Lietuvių Studentų Sąjungos narys ir Korpi! Neo-Lithuania filiteris. Buvo įdomu su juo pasikalbėti ir kartu pasidžiaugti jo ryžtingu, tvirtu nusistatymu. (vs)

matęs moteryje nepaprastai didelį, tylų, komunizmo priešą, pradėjo atimti iš jų vaikų ir siųsti į tuos internatus, o paaugusius į šiaurės Rusijos plėšines žemes. Nors sovietinis komunizmas rengiasi švęsti 50 metų sukaktį, tačiau nei per tiek laiko toji sistema moters sielios nepavergė, kaip pasauliui parodė vienas išpaskutinių liudininkų, tai į laisvę pabėgusios Stalino dukters Svetlanos kalba visam laisvajam pasauliui. Toji kalba rodo, kaip ten visais įmanomais būdais moters dvasinis pasaulis tebėra prievartaujamas.

Tas pats vyksta ir pavergtoj mūsų tėvynėje. Kiekvienais metais įvairių švenčių proga šaukiamasi į lietuves talkos. Štai, vienas iš paskutinių tokių šūkių š.m. gegužės 1-ai dienai Vilniaus Tiesoj.

"Tegyvuoja tarybinės moteris -- aktyvios komunistinės visuomenės kūrėjos!"

Komunizmo siekių įgyvendinimo sovietų pavergtose tautose didžiausiu priešu yra -- moteris motina, kuri negali leisti, kad jos vaikas būtų auginamas pagal marksistinę sistemą. O toje sistemoje reikalaujama, kad žmogus išsijungtų į milžinišką kolektyvo mašiną ir joje dingtų, kad išpažintų savo menkumą ir prievarta garbintų jį vergu padariusią valdymo sistemą.

Todėl ir laisvajam pasauliui gyvenančios lietuvis negali likti abejingos tautiniams reikalams. Be motinos, ir vaikų internatuose sunkiai prigyja komunizmo idėjos, todėl okupantas, be moters autoriteto šeimoje, toms idėjoms įgyvendinti šaukiasi dar ir mokytojo autoriteto pagelbos, kurių tarpe, kaip žinome, moterų yra taipgi daugiausia ir į juos okupantas daro be atodairos spaudimą. Kad jis nėra mokytojų darbu patenkintas, matome iš šių pasisakymų, š.m. balandžio 23 d. "Tiesoje":

"Labai sudėtinga figūra yra mokytojas, be galo daug dvasinių turtų surandame kiekviename jo pokalbyje su vaikais ir suaugusiais, kiekviename mėginyje agituoti ir įtikinti... Tačiau, pavarę pautos kompleksus matome, kaip maža dar dėmesio skiria žurnalistas šios kilnios profesijos žmonėms. Kai paragini juos rašyti apie mokytojus, dažnai teisinasi nesugebėsiu, nepajėgsiu aprėpti ir perteikti to sudėtingo vidaus pasaulio, kuriuo gyvena mokytojas..." -- skundžiasi laikraščio redaktorius ir ten pat išvardina eilę mokytojų moterų pavardžių.

Taigi, lietuvis moters tautinė ir religinė tylioji rezistencija krašte tebevyksta, nežiūrint, kad per 20 su viršum metų okupantas išžudė nesuskaitomą daugybę laisvės kovotojų, nekaltų žmonių krauju apšlakstė

ne tik mūsų tėvynę, bet nuo Nemuno iki Volgos, nuo Vilniaus, nuo Praveniškių iki Sibiro taigų keliais ir laukais. Otačiau laisvės idėjos troškimo nepajėgė nužudyti. O kad jiems tai nesiseka, rodo dar keli skundai Vilniaus "Tiesoje" š.m. balandžio 26 d.:

"Laikraščių ir žurnalų redakcijos dar retai kreipiasi šiuo klausimu pagalbos į partinius komitetus. Dar neišgyvendinti atvejai, kai žurnalistai, ruošdami medžiagą, paviršutiniškai išdėsto faktus, o rinkdami medžiagą, ne visada tariasi su vietos partine organizacija, atskirais komunistais..."

Laikraščių ir žurnalų redakcijos, Valstybinis radijo ir televizijos komitetas, visi žurnalistai, kovodami už tolimesnį spaudos veiksmingumo kėlimą, panaudodami visas žurnalistikos priemones ir žanrus, turipadėti partinėms organizacijoms plačiau vystyti socialistinę lenktyniavimą ir judėjimą už komunistinę partijos liniją, aktyviai padėti įgyvendinti mūsų partijos liniją, skiepyti žmonėms komunistinės moralės normas, siekti, kad jos taptų kiekvieno tarybinio žmogaus vidiniu įsitikinimu...

Partijos miestų ir rajonų komitetai, laikraščių ir žurnalų redakcijos, Valstybinio radijo ir televizijos komiteto partinės organizacijos, Lietuvos TSR žurnalistų sąjunga privalo skiepyti spaudos darbuotojams ruošiant medžiagą spaudai nuolat tartis su partiniu, tarybiniu ir ūkiniu aktyvu ir t.t.

Šitoks Maskvos diriguojamas spaudos veidas piešiamas nuo pat okupacijos pradžios iki šių dienų, niekinant mūsų tautos praeitį, laimėjimus, klastojant istoriją, o taip gi ir mūsų laisvojo pasaulio lietuvių spaudą ir veiklesnius žmones, darant žygių nutyldyti laisvėje gyvenančius išeivius, kviečiant juos lankytis Lietuvoje, o ten grąsinant tylieti, idant nepakenktų ten likusiems giminėms, ir kviečia bendradarbiauti.

Bet, su kuo bendradarbiauti ir kokiomis kultūrinėmis prekėmis mainikauti, jei iš čia minėtų pavyzdžių matome, kad visa tenykštė spauda, yra absoliutus komunistų partijos įrankis, kad be partijos cenzūros negali būti paskelbta jokia korespondencija, kad viskas turi būti rašoma ir kuriama partinės ideologijos įgyvendinimui.

(Bus daugiau)

MALE

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
PATTERN MAKERS
PATTERN REPAIRMEN
PATTERN FOREMAN
ALSO
ELECTRICIANS
Steady work for qualified men.
NATIONAL MOTOR
CASTINGS
Indiana Ave.
South Haven, Mich.
An Equal Opportunity Employer
(67-72)

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI SAVO ARTIMUOSIUS LIETUVOJE —

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnoms informacijoms rašykite — skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, INC

45 W. 45 St., New York, N. Y. 10036 • Tel. CI 5-7711

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

affiliated with PODAROGIFTS, INC.

PATI ŽINOMIAUSIA IR PATIKIMIAUSIA FIRMA
A M E R I K O J E, TURINTI DAUGEL METŲ
PATYRIMO SIUNČIANT
DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.

TUKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS
PRISTATYMAS.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI

VISUOSE MŪSŲ SKYRIUOSE YRA GAUSUS
AUKSTOS RŪŠIES PREKIŲ PASIRINKIMAS
PRIEINAMOM KAINOM.

Informacijų ir nemokamų KATALOGŲ galite gauti
vyriausioje įstaigoje arba skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036
TELEF. CI 5-7905

S k y r i a i :

- NEW YORK, N. Y. 10003 — 39 — 2nd Avenue -- AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 — 108 W. 14th St. CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue -- DI 5-8808
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue -- LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. — 327 W. Broadway AN 8-0068
- BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- VHCAGO, Ill. 60622 — 2222 W. Chicago Ave. BR 8-6966
- CHICAGO, Ill. 60608 — 3212 So. Halsted St. WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44113 — 904 Literary Rd. TO 1-1068
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St. N. W. Tel. GL 8-2256

- HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau -- 365-5255
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Avenue. Tel. 233-8030, 246-0215

- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 6-1440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. Tel. AN 1-2994

- LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street ----- FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. -- LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street ----- 274-6400
- PASSAIC, N. J. — 176 Mamket Street ----- GR 2-6387
- PHILADELPHIA Pa. 19122 — 1214 N. 5th St. PO 3-4818
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson St. -- HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter St. FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. ----- PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 169 Millbury Street SW 8-2868

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.
Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

SAVI ŽIDINIAI

Būtų klaidinga sutikti su dažnai girdima nuomone, kad vasaros metas netinkamas organizaciniam darbui. Ar gyvenimas dar neįtikimo, kad rudenį visoms organizacijoms griebiantis šaukti susirinkimus, žmonės dar labiau išblaškomi ir tarp kelių organizacijų susirinkimų renkant, pasirenkamas pasyvumas ir -- numojama ranka. Kas gi blogo vasaros metu veiklesniams organizacijos nariams susibūrus ir išvykoje, gamtoje laisvai svarstyti iškilusius klausimus.

Tinkamas darbo suplanavimas ir jam pasiruošimas yra lygiai svarbu. O poatostoginei veiklai pasiruošti galima pradėti jau dabar.

Tai ypatingai liečia organizacijas, kurių gyvenimas nesiremia kartą į metus susirenkant ir išrenkant valdybą. Veiklų ir darbingumui bei gyvastinumu pasižyminčių organizacijų tarpe yra Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga su savo (virš 20) skyriais.

Neseniai tų skyrių atstovai patyrė savo Seime Chicagoje, kad jie atstovavo ir atstovauja tai organizacijai, kuri nemiega ant praeities laurų, o aktyviu darbu siekia naujų laimėjimų ir jungiasi į bendrą darbą ten, kur nauda visai lietuvių visuomenei.

Daug kas Seime buvo svarstyta, daug kas nutarta ir sutarta atlikti, ir tų darbų didžioji dalis atitenka kaip tik skyriams. Viena mintis, kuri neatidėliotina, tai inž. J. Jurekio ir dr. Alg. Budreckio iškeltos sugestijos savosios pastogės -- ekonominių židinių kūrimas. Vienur darbas jau pradėtas, kitur sąlygos gali versti tuo reikalu dėtis į talką su kitomis organizacijomis, kitur toji mintis atrodo neįmanoma. Tiesa, skyrių daug ir kiekvienas jų gyvena skirtingose aplinkybėse. Bet kad toji mintis yra reali ir įgyvendinama, o ne tuščia svajonė, rodo gyvi pavyzdžiai Bostone ir Los Angeles. Panašių pavyzdžių rasime ir daugelyje kitų miestų, kur viena ar kita organizacija tą mintį ne tik puoselėja, bet jau seniai naudoja savųjų židinių vaisiais ir šilima.

Tai tik vienas iš daugelio siūlymų, bet šis bene bus daug kam "kietuoju riešutu". Todėl jį reikia bandyti kuo greičiausiai kasti.

Mums rašo

"DIPLOMUOTI TAMSUOLIAI"

Aidų redaktoriaus komentaram dėl spaudos, ir ypač dėl Aidų verti paskaityti kiekvienam lietuviui, ypač tiems, kurie turi aukštųjų mokyklų diplomus, kurių atlyginimai skaičiuojami dešimtimis tūkstančių metų.

Ką dr. J. Girnius sako dėl Aidų žurnalo, lygiai tas pats tinka ir dėl kitos spaudos ar kitų leidinių neskaitymo, ypač neprenumeravimo. Kai kas mėgsta paskaityti, bet patys ne prenumeruoja, o pasikolina iš kaimyno, nes tai pigiau.

Dr. Girnius sako, kad "žurnalą skaityti ne turtieji ar 'garsieji', o gyvensnieji... Žurnalas padeda savo skaitytojams išlaikyti gyvą dvasinį interesą ir tuo būdu jiems patiems išlikti gyvais žmonėmis. Priešingai, kas liko be Aidų (arba be Dirvos ar kito laikraščio, A.M.) nevienas jau tiek dvasiškai suprimityvėjo, kad ištikro joks aukštesnio lygio leidinys nebegali jo dominti". Dr. Girnius primena, kad spaudos neskaityto ne tik tie, kurie jau fiziniškai yra mirę, bet ir dėl "dvasinio numirimo... Nėra ko laukti, kad Aids susidomėtų jaunieji, ku-

rie savo tėvų namuose jų nematė... Savo kalte nejučiomis dvasiškai apkliaustama ir save degraduojama į diplomuotus tamsuolius".

Aidų redaktoriaus primena, kad daugelis gydytojų, inžinierių nesidomi Aidsais, išskyrus Ohio valstijos gydytojus ir Bostono inžinierius.

"Tikrai daugelis yra šykštūs kultūriniais reikalais, sako redaktoriaus, "bet daugiausia ne iš neturtingumo. Netenka kalbėti apie neturtą bent tų, kuriems jau per prasta atostogas praleisti ne Bahamų salose (ar kitur užsienyje)".

"Laiko stoka nėra argumentai. Visiems laiko duota vienodai -- kurie rašo ir kurie skaito. Vieni laiką sunaudoja naudingai, kiti miesčioniškom pramogom. Negali pasiteisinti spaudos gausumu. Dažniausiai skundžiasi laiko stoka tie, kurie iš

Sukaktuvinis ALT Sąjungos seimas

(Tęsinys)

Baigus pirmosios ALT S-gos seimo dienos darbus, vakare atstovai rinkosi į banketo salę, kur turėjo progą susitikti su Chicago visuomenės atstovais. Į banketą atsilankė visų bendrinių organizacijų vadovai su Lietuvos gen. konsulu dr. P. Daužvardžiu ir ponija. Virš 300 svečių turėjo progą išklausti banketo rengimo komiteto pirmininko K. Pociaus sveikinimą, Tėvo G. Sabataičio invokaciją ir solistų Nerių Linkevičiūtės ir Jono Vaznelio koncerto. Solistas akomponavo komp. D. Lapinskas, programą vedė Algis Modestavičius.

Sol. N. Linkevičiūtė išpildė Banaičio "Oi nėra niekur", Kačanausko "Vai gražu" ir Vanagaičio "Aš bijau pasakyt", gi J. Vaznelis šimkaus "O kas", Olekos "Aš nežinau" ir "Udrėdą" iš operos Pilenai.

Po trumpos pertraukos solistai patiekė D. Lapinsko kompoziciją duetui "Labs ryts, labs vakarėlis".

Solistai taip pat nepagalėjo arių iš populiarių operų. N. Linkevičiūtė išpildė daug reikalaujančią Mimi arią iš Bohemos ir Čardašą iš Šikšnosparnio. Gi J. Vaznelis užimponavo Gronimo arija iš Eugenijau Onegino ir arija iš Makbeto.

Solistai baigė koncertą duetu Duok ranką man, brangiųjų iš Don Juano.

Gėlių puokštė ir šiltas svečių pritarimas lydėjo solistų ir akomponiatoriaus menines pastangas. Jei banketas ir priskaitomas prie seimo linksmosios dalies, bet šiuo atveju rimta ir aukšto meninio lygio programa ir pasimatymai pažįstamų iš įvairių miestų teikė daug progų ne tik linksintis, bet ir pasidailinti mintimis visiems rūpimais klausimais.

ALT S-gos seimo banketo rengėjams ir talkininkams bei talkininkams priklauso visų dalyvių gili ir nuoširdi padėka.

★

Sekmadienį, birželio 4 d., 10 val. ryto seimo atstovai rinkosi Tėvų Jėzuitų koplyčion pamaldoms. Po pamaldų buvo trumpas iškilmingas Jaunimo Namų sodelyje prie Laisvės paminklo, kur kalbą pasakė J. Česonis, D. Bartkuvienei ir gen. M.

viso lietuviškos spaudos neskaityto".

Aidų redaktoriaus pastabos dėl Aidų neprenumeravimo yra labai taiklios. Jos tinka visiems, kurie nesidomi betkuria spauda, nesidomi Dirva ar kitais laikraščiais. Prenumeruokime spaudą sau ir savo vaikams, jei jie jos neprenumeruoja. Pratinkime prie kultūrinių priemonių, nepavirškime "beismentų" kultūros puoselėtojais, netaplkinime "diplomatuais tamsuoliais".

A.M.
Detroit

Rėklaičiui padėjos vainiką pagerbiant žuvusiuosius už Lietuvos laisvę.

★

Tęsiant seimo darbą, iš pat ryto darbavosi komisijos, ruošdamos savo pranešimus, gi bendrų posėdžių metu buvo išklausa eilė siūlymų ir sugestijų, naudingų Sąjungos atečiai. Apsvarstyta įstatų keitimo ir kiti svarbūs procedūriniai klausimai.

Pagaliau, atėjo eilė pasirodyti nominacijų komisijos pirm. Dr. J. Bartkui. Jo pranešimas, kad sekančiai kadencijai ALT S-gai vadovauti sutikęs Teodoras Blinstrubas, buvo priimtas vieningu seimo atstovų pritarimu. Ta proga buvo pristatyti ir seimo patvirtinti naujosios valdybos nariai: Bronė Paplėnienė, inž. Vac. Mažeika, Mečys Valiukėnas ir Kaz. Pocius.

Naujasis Sąjungos pirmininkas užima vietą kalbėtojų tribūnoje, dėkoja seimo atstovams už pareikštą pasitikėjimą, pareiškdamas, kad naujoji valdyba, įvertindama buvusiųjų valdybų pasisveitimą ir jų atliktus darbus, tęs jų pastangas atnaujinant Sąjungos sudėtį, stiprinant jos įtaką visuomenėje. Atsižvelgiant į esamą padėtį okup. Lietuvoje, T. Blinstrubas pabrėžė Sąjungos narių drausmės, susiklausymo ir vieningumo reikšmę. Jis atkreipė visų dėmesį į Dirvą, kaip Sąjungos veidą, atitinkantį jos dvasias ir pabrėžė glaudaus bendradarbiavimo reikšmę su idejai artimomis organizacijomis. Ir ateityje bus aktyviai jungiamasi į svarbiuosius bei bendruosius išeivijos darbus. Tiems darbams siekti ir įgyvendinti stiprybę teikia valdybos nariai, atėję į naująsias pareigas su visuomeninio darbo patirtim.

Inž. J. Jurekūnas šiltai sveikina naująjį pirmininką ir perduoda Sąjungos antspaudą.

Jautriu ir atviru žodžiu naująjį pirmininką ir valdybą sveikina Sąjungos Garbės Narys Juozas Bačiūnas.

Po to pristatoma ir patvirtinama Kontrolės Komisija: dr. St. Biežis, inž. J. Gaizutis, skulp. P. Vėbra.

ALT S-gos Tarybą išrinkti: dr. J. Bartkus, inž. J. Jurekūnas, K. S. Karpus, V. Abraitis, inž. Eug. Bartkus, Juozas Bačiūnas, V. Olienė, dr. A. Budreckas, dr. Br. Nemickas, adv. J. Smetona, Alb. S. Trečiokas, Em. Čekienė, adv. A. Lapinskas, rašyt. St. Santvaras ir Ant. Senikas.

Rezoliucijų komisijos pirmininkas K. S. Karpus perskaito rezoliucijų ir siūlymų projektus, kurie buvo priimti su kai kuriomis pataisomis.

Seimo prezidiumo pirmininkas inž. E. Bartkus padėkojo atstovams už aktyvų prisidėjimą prie sklandaus seimo darbų įvykdy-

mo ir pasisekimo, kvietė dešimtajį ALT S-gos seimą užbaigti Lietuvos Himnu.

ATITAIŠYMAS

Iš Lietuvos gen. konsulo dr. P. Daužvardžio kalbos, pasakytos ALT S-gos Seime (Dirva Nr. 67 2 psl.), spausdinant iškrito eilutė ir gavosi ne pilna mintis.

Turi būti:

Paskutinis teigimas beipasakymas: "Turi teisę išstoti" yra svarbus, ypatinai lietuviams Lietuvoje, nes, jeigu Lietuva turi teisę iš Sovietų Sąjungos išstoti, tai jos gyventojai turi teisę agituoti už išstojimą iš Sov. Sąjungos, nors Lietuva ir yra įjungta į ją neteisėtai ir smurtu.

Redakcija atsiprašo gerb. konsulo už padarytą klaidą.

Vilties

suvažiavimas

(Atkelta iš 1 psl.)

Dėl VILTIES-DIRVOS perkėlimo buvo priimtas Jurekūno pasiūlymas, būtent: ALT S-gos ir VILTIES draugijos valdybos išskiria kiekviena po 5 asmenis ir sudaro komisiją, dalyvaujant ir pačioms valdyboms, išstudijuoti esamą VILTIES-DIRVOS padėtį ir savo išvadas patiekia kitam susirinkimui.

Diskusijoms išsėmus ir visus klausimus išsiaiškinti, prieita prie vykdomųjų organų rinkimų. Nominacijų komisijos vardu pranešimą padarė J. Jurekūnas. Į VILTIES draugijos valdybą sutiko įeiti: Al. Laikūnas, K. Karpus ir V. Juodvalkis visi iš Clevelando, E. Cibas iš Bostono, J. Gaizutis iš Detroito ir A. Senikas iš New Yorko. Į revizijos komisiją: J. Maurukas, St. Lazdinis ir A. Garmus. Nominacijų komisijos pasiūlytiems kandidatams susirinkimas vienbalsiai pritarė ir tuo būdu buvo išvengta ilgos balsų skaičiavimo procedūros.

Tolimesniems susirinkimo dalyviams skubant į lėktuvus ar kitas susisiekimo priemones, susirinkimas, užsitiesęs trejetą valandų, su geriausiais linkėjimais naujai valdybai buvo uždarytas. (aj)

• Vilniuje knibžda turistais iš visos Rusijos, net iš Novosibirsko. Gegužės mėnesį į Vilnių buvo atvažiuavę 20 specialių turistinių traukinių, vidutiniškai po 500 keliauninkų kiekviename. Birželio mėnesį laukia devyniolikos tokių traukinių. Turistams po miestą

vedžioti vadovai buvo renkami kelis mėnesius trukusiuose kursuose. (E)

• Komp. V. Baumilas parašė naują operą A. Biečiaus apysakos "Rožės žydi raudonai" pagrindu. Ji bus parodyta Kauno muzikiniame teatre. Kompozitorius, pavesdamas tą operą komsomolui, tuo atidavęs šių metų duoklę bolševikinės revoliucijos jubilėjui. (E)

• Mykolas Karka, visą Lietuvos nepriklausomybės laiką buvęs Panevėžio gimnazijos muzikos mokytojas ir Panevėžio teatrinės veiklos vadovas, dabar apie 72 m. amžiaus, dar teberengia operėčių vaidinimus. Šiuo metu baigia rusišką operetę, B. Aleksandrovo "Vestuvės Malinovkoj". (E)

• S. Butautas važiuoja Kubon... Taip sakoma Vilniuje leidžiamo lenkiško dienraščio žinutės antraštėje (Cz. Szt., geg. 30). Žinutėje pranešama, kad Stasys Butautas, pasižymėjęs krepšinininkas, vėliau treneris, gavęs iš Kubos kvietimą užimti dėstytojo vietą Kubos kūno kultūros institute ir treniruoti valstybinę komandą. (E)

HELP WANTED MALE

Wanted Experienced TOOL & DIE MAKERS Experienced in Jigs, Fixtures & Layout work. Must be able to read Blue Prints and do own set ups. 58 hours a week, fringe benefits, incentive program. Day Shift. UNITED MFG. CO. 5250 Dobeckmun Ave. 216-651-6310 (68-69)

Job opportunities and security—WELDERS, skilled and semi-skilled, all replies confidential, also openings for tank trailer maintenance, mechanics & sheet metal mechanics. Send resume to Brodick Corp., P. O. Box 315, Dunellen, N. J. Att. Operations Manager or call 201 — 968-4500 for appointment. (68-72)

HART MFG. CO.

Has immediate openings for:

- ★ Inspectors
- ★ Machinist — Millwright
- ★ Model Makers
- ★ Relay Line Supervisors (1st and 2nd shifts)
- ★ Set-up Men
- ★ Set-up Trainees
- ★ Toolmakers

APPLY: EMPLOYMENT OFFICE 110 BARTHOLOMEW AVE. HARTFORD, CONN. An Equal Oppor. Employer (68-70)

SWISS JIG BORE OPERATOR

OVERTIME—BENEFITS VENABLES MACHINE AND TOOL CO. 6909 Grant Ave., Cleveland, Ohio (67-71)

FITTERS

DAY AND NIGHT SHIFTS Steady work. Overtime & benefits. CUSTOM FABRICATORS 15720 DALE, DETROIT, MICH. 5 MILE-TELEGRAPH AREA (67-76)

MALE & FEMALE

CHAMBERLAIN MFG. CORP.

NEEDS

25 women for light factory work assembling aluminum products

10 men for factory work

Good Starting salary. All year round work. Liberal fringe benefits. Pleasant working conditions. Great Opportunities for advancement with new firm.

The Chamberlain Mfg. Corp. is a dynamic, rapidly expanding enterprise operating 6 Ordnance & Consumer Metal Products Mfg. in Iowa, Georgia, Pennsylvania and New Jersey. Firm produces aluminum storm doors and windows.

CALL IN PERSON 55 Devere Place Hackensack, N. J.

(65-71)

Viešėdami Chicagoje pirkite naujoj modernioj

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt Import. Brandy ... 5th — \$5.49
2. M. & Moore 5 years old 86 proof Whiskey 5th — \$3.19
3. Cointreau Liqueur & Brandy 5th — \$4.95
4. Chateau De PARAMA New York State Shamp. Bot. — \$2.98
5. French Bordeaux Wine 5th — \$0.98

6. May Wine Imported From Germany 5th — \$0.98
7. Imported 5 Star Greese Brandy 5th — \$4.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Nei nesvajota, o nuopelnas...

Pavienių lietuvių Kalifornijoje jau būvota 19-jo amžiaus pabaigoje, turbūt dar nuo aukso atradimo laikų (gold rush). Bet šio amžiaus pradžioje Angelų Karalienės -vasarvietėje ėmė jų daugiau kurtis ir, kaip lietuviams įgimta, organizuotis. Dar prieš Pirmąjį karą viena iš pirmųjų draugijų čia jau gyvavo SLA 75 kuopa.

Per tuos 50 ar 60 metų turbūt niekas iš senųjų lietuvių čia negalvojo ir net nepasvajoję, kad valstybiniai Kalifornijos universitetai ar kurioje kitoje aukštojoje mokykloje dėstomuoju kursu būtų įvesta lietuvių kalba bei kiti dalykai, turį ryšio su lituanistika ar baltistika. Jei kas ir pasvajoję, tai vistiek jų svajonių pėdsako neužtikta ir padarinių nebūta. Kur tau, - tokios tolybės ne tik nuo Lietuvos, bet ir nuo New Yorko ar Chicagos ne arti. Tai "pasaulio galas", kur atklydę buvo, palyginti, nedaug lietuvių ir kur daugumas vietinių apie kokią nors Lietuvą ir lietuvių kalbą dar nebuvo nieko girdėję, ir šiandien jų informacijos neką tepasistumdėjo.

Taip ėjo jaukus gyvenimas, sruogiškai sakant, "tarp saulės ir smilčių", kol mums jau po Antrojo karo suskatus gausiau atvykti, senieji kolonijos veteranai pradėjo iškelti į Kalifornijos ar Švento Kryžiaus kapines, o jų vaikai savo kalbą ir dvasia daugumoje baigė suamerikoni. Išgyvenau palmių paunksmėje jau keliolika metų, bet niekada negirdėjau, kad anų veteranų vaikai, ne vienas aukštuosius mokslus baigę, būtų bent užsiminę apie reikalingumą dėstyti lietuvių kalbą ir lituanistiką kuriame iš miesto bei apylinkės universitetų.

Naujieji ateiviai jau pagalvodavo, bet, kaip minėjau, per pusantro dešimtmečio nebuvo matyti nei šešėlio tos svajonės vaisių.

★

Bet 1963 metų rudenį staiga buvo paskelbta, kad UCLA -- didžiuliam ir viename iš svarbiausių valstybinių universitetų pietinėje Kalifornijoje -- įvedamas lietuvių kalbos kursas. Per mūsų laikraščius ir organizacijas lietuvių studentai paraginai tuo susidomėti. Pranešta, kad kursą skaitys Dr. Marija Gimbutienė, priimta Universiteto archeologijos profesorė.

Lietuviams būta džiaugsmo, o ir jaunime pasireiškė susido-

mėjimas. Kaip pradžiai, gana neblogai. Pirmajam semestriui užsirašė apie 25-30 klausytojų. Daugumas mūsų broliai ir tik vienas kitas amerikietis, pasiryžęs praplėsti savo filologinės studijas.

Bet pasitenkinimo tyrumas buvo trumpas. Poporose ar trijų mėnesių reikalai pradėj drumsėti, Chicagos Drauge ir gal dar kitur pasirodė slaptyvarde ar be parašo straipsneliai, kad nėra ko džiaugtis, o geriau vertėtų pasipiktinti ir protestuoti. Mat, jokių lietuvių kalbos skyriaus nėra, mūsų kalba pradėta dėstyti slavų departamente, kaip slavų kalba. O tai juk neleistina ir politiška gali būti kenksminga. Pašniškėdomis net pradėta skleisti raginimas, esą patriotai tėvai turėtų neleisti savo vaikų tokia tvarka lietuvių kalbos mokytis.

Bepučiama apie "skandalą", ne vienas iš lietuvių gal pirmą kartą gyvenime susirūpino, kad tikrai lietuvių kalbos juk nereikėtų "priskirti prie slavų". O pirmą kartą atkandus, apetitas kyla: kodėl tiek mažai? Juk būtų geriau atskiras lituanistikos institutas Kalifornijos universitete, ar bent visai atskira katedra!

Humoras humoru, bet sielotis ėmė ir tokie senesnieji ateiviai, kurie net savo vaikų lietuviškai nei skaityti, nei rašyti, nei kalbėti neišmokę, jau nekalbant apie kažkokias lietuviškas filologijas. Esą, net Lietuvos garbės konsulas parašęs protesto laišką tiesiai pačiam UCLA kancleriui...

★

Vėliau visa aprimo, lietuvių kalbos kursas gyvavo su ta pa-

čia dėstytoja, nieko nuversti nepavyko, kol atėjo šių metų pavasaris su lietuvių liaudies meno paroda.

Kadangi ta paroda turėjo dar didesnių "nuodėmių", tai spaudoje buvo pakeltas daug smarkesnis ermyderis. Dabar jau buvo rašoma, ir atrodo vis to paties žmogaus, ir Drauge, ir A. Skiriaus leidyklos leidžiamame biuletenyje "Lietuviai Amerikos Vakaruose", ir net politinės grupės žurnale "Laisvė". Gal dar ir kitur, ko man nepasisekė užtikti.

Dabar buvo pakartoti senieji "nusikaltimai" ir dėl lietuvių kalbos kurso atsiradimo, tik sušiprintai ir žymiai praplėsta baze. Esą, tai visa susijungia su laikurių lietuvių intelektualų užsimojimu bendradarbiauti su okupantu, klystelėti į šonus, patikauti Sovietų Rusijai, maždaug simpatizuoti Lietuvos pavergimui ir bolševizmui ir, kaip užtvirtino anoniminis "Liet. Amerikos Vakaruose" bendradarbis, - "Turime su apgailėstumu registruoti, kad visuose šiuose įvykiuose aktyvią rolę vaidino kelis kartus pavergti Lietuvai lankius UCLA profesorė Dr. Marija Gimbutienė..."

Čia jau ateitų laikas taip pat su apgailėstumu užregistruoti, kad jei "teisinga informacija" -- pirmoji spaudos pareiga, tai rašant tokias įžūlias ir inkriminuojančias "informacijas" ir "faktus" pirmiau reikėtų jų teisingumą ir tikrą padėtį išsiaiškinti.

Net ir silpnai kalbotyros mokslo mėgėjai žino ir niekada lietuvių kalbos "neįtrauks", kaip

slavų kalbos. Niekada ji, kaip tokia, nebuvo dėstoma ir UCLA. Indoeuropiečių kalbų grupėje lietuvių ir latvių kalbos turi kiek daugiau bendrumų (ypač žodyno ir gramatinės formų) su slavų kalbomis, negu su germanų ar romanų, ir tam yra atskiros savos priežastys, kilusios tarp kitko gal ir dėl artimesnio kaimyniško bei praeities santykių glaudumo. Bet ir imperalistiškausi rusų filologai lietuvių kalbos dar nėra laikę slavų kalba, nors šiaip kremlininkai dabar palankūs tvirtinimui, kad Adomas su Ieva Rojuje jau kalbėję didžiurusiškai.

Jei lietuvių kalbos dėstymas Amerikos universitetuose slavų departamento ar kokios panašios administracinės sąrangos apimtyje jau yra baltaižiaivimas Rusijai ir bolševizmui, tai prof. Alfredas Sennas seniai turėjo būti apskelbtas nepagydomu "komunistu-kolaborantu" ir mūsų frontininkų sušaudytas...

Ašara po ašaros ir juokas juoku, bet lietuvių kalbos kurso įvedimas Angelų Karalienės universitete, deja, nebuvo nei išskirtinai M. Gimbutienės, nei kurio kito didelio lietuvių patrioto nuopelnas. Ir to kurso dėstymas pirmais metais slavų departamente, o kitais metais jau Klasikos departamento Indoeuropiečių studijų sekcijoje taip pat nebuvo joks "šviešusis taškas", apie kurį "Liet. Amerikos Vakaruose" rašė: "Lietuvos konsulo dr. Juliaus J. Bielskio pastangomis lietuvių kalba buvo išimta iš slavų kalbų skyriaus".

★

Kaip gražu ir kaip mieliai norėčiau tų patikėti! Tik du, niekas nesigailėtume mūsų veikliams tautiečiams didžiulį nuopelną pripažinimo, net ir medalių.

Bet nesena praeitis moko, kad jeigu Amerikos lietuvių veik-

loje kas labai ima skambintis ar skambinti apie extra-nuopelnus, yra geriau pradžioje suabejoti ir vėliau patikrinti. Kartais tie extra-nuopelnai pridaro kažką dar blogiau.

Ar jau užmiršom boksinių rungtynės dėl nuopelnų, kas išrinkti Amerikos lietuvių delegacijai audienciją pas prez. J. F. Kennedy, kas ir kaip ją sudarė, kokius ir kaip rašė ir įteikė jam memorandumus ir kokius atsakymus gavo? Nuo to laiko taip daugiau ir nebebuvo jokios imponantiškos Amerikos lietuvių delegacijos pas Amerikos Prezidentą...

Nedaug geriau išėjo ir su panašiom boksinių rungtynėm dėl nuopelnų, kas ir kaip pravedė tarp kongresmenų ir vėliau tarp senatorių rezoliucijas "Lietuvos išlaisvinimo reikalui". Opo visų tų laimėjimų Lietuvos laisvės bylai darėsi vis kaip ir blogiau. "Tiltai" sustiprintai tiesiami į Maskvą, į satelitus, net į Pabaltijį. Anglija Lietuvos aukšą begėdiškai atiduoda Kosigij-

nui, o Amerikos Senatas užtvirtina konsulinę sutartį su SSSR prieš ką mes taip kovojome, ir už kurią balsuoja net tie senatoriai, kurie L. Valiuko komiteto paraginti įnešė rezoliucijas ir balsavo "už Lietuvos išlaisvinimą"...

Būna atvejų, kai reikia karčiai ryti nuopelnus. Giliau pasiklausius ir pasiklausinėjus, paaiškėja, kad ir lietuvių kalbos įvedimo ir jos nuo slavų kalbų atidalinimo nuopelnai visai kam kitam priklausė, negu mes skelbėm.

HELP WANTED MALE

MEN

GENERAL FACTORY WORK
Steady work, periodic pay increases, profit sharing plan, pleasant and clean surroundings. Apply now in person to:

MOBILE FABRICS INC.

111 Wagaraw Rd., Hawthorne, N. J. (67-73)

ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4³/₄%
ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

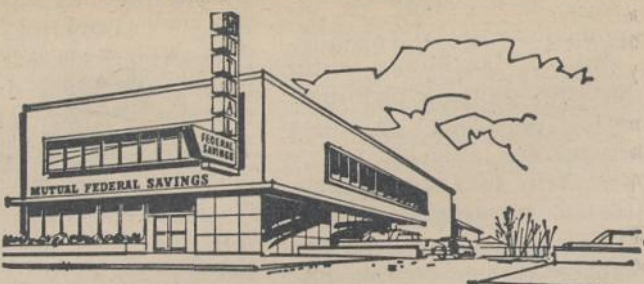
5%
ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330
HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinių taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas **4³/₄%** išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

ŠPIONAŽO PINKLĖSE

JOHANNES M. SIMMEL

(31)

Tomas Lievenas susimąstęs stovėjo dailininko Pereiros studijoje ir pro langą žiūrėjo į Tage upę, kurios vanduo tekėjo į Atlantą. Šalia jo buvo Chantal Tessier, atvykusi atsisveikinti. Ji bandė Tomą prikalbinti kartu vykti į Marselį.

-- Važiukit su manim, Jūs būsite mano dalininku, -- kalbėjo ji, jausdama didelę simpatiją Tomui. -- Ten aš turiu įvairių reikalų, kurie nieko bendro neturi su "turizmu". Pasilikdamas čia būsite pasmerktas vegetavimui, tuo tarpu Marselyje galėsite išvystyti savo gabumus.

Tomas atsakinėjo nuo kelionės. Jis norėjo kaip nors atsistoditi kitoj pusėj Atlanto. Bet kaip patekti ant laivo, kai nebeliko pinigų ir dokumentų. Tokiems žmonėms kelias į laivą uždarytas.

Pereira atsisėdęs prie dažais apdėto stalo, viena ausim klausėsi pasikalbėjimo. -- Jean, -- pasakė jis, -- Chantal pasiūlymas yra geras. Su ja tu tikrai pasieksi Marselį, o ten lengviau bus gauti netikrą pasą, kai čia esi policijos paieškomas, nekalbant jau apie kitus "draugus".

-- Bet aš džiaugiasi ištrūkęs iš Marselio. Padėjau tiek pastangų, kad viskas baigtųsi niekais?

-- Jei nenorite dalykus matyti kaip jie yra, -- pasakė Chantal griežtai, -- tai tik dėl to, kad jūs esate sentimentalus. Jūs turėjote nepasisekimų. Tai kas? Tas visiems atsitinka gyvenime.

-- Su Pereiros pagalba aš rasiu pasą Lisabonoje Gi dėl pinigų, aš turiu draugą Pietų Amerikoje, kuris man...

Bet neužbaigė frazės. Siestos tylą pertraukė duslus šuvis. Chantal vos nesuriko, Pereira pašoko, nuversdamas nuo stalo dažus. Visi trys tarpusavy susižvalgė. Tai truko tris sekundes. Pasakui kieme pasigirdo žmonių garsai. Moterys garsiai rėkė. Tomas nubėgo į virtuvę ir atidarė langą į kiemą. Apačioj žmonės ratu stovėjo aplink gulintį ant nešvaraus grindinio nedidelio ūgio žmogų, kuris turėjo kuprą...

-- Lazare, Lazare, ar tu mane girdi?

Tomas atsiklaupė ant grindinio šalia pašauto Alcobos. Jis buvo paliestas kelių kulčių į pilvą ir krūtine. Šypsena iš jo burnos buvo dingusi.

-- Lazare... -- maldavo Tomas.

Kupriukas pravėrė akis. Žvilgsnis jau buvo miglotas, bet jis atpažino pasilenkusį žmogų.

-- Bėk iš čia greičiau, -- pasakė jis sukaupęs visas jėgas. -- Bėk, kaip galima greičiau, Jean! Tai į tavo jie taikė...

Iš kupriuko burnos išsiliėjo kraujas.

-- Nekalbėk, Lazare... -- maldavo Tomas.

Bet kupriukas dar prašniždėjo:

-- Tas tipas pirmą šaudamas sušuko "Leblanc"... Jis mane palikė vietoj tavęs...

Tomas springo nuo ašarų.

-- Nekalbėk, Lazare... Tuo atvyks gydytojas... Taupadarys operacija...

-- Pervėlu... -- staiga kupriukas nusišypsojo. -- Kaip galima, mes dviese būtume padarę gražių kombinacijų...

Šypsena dingo ir akys pasidarė stiklinės.

Kai Tomas apleido savo draugo lavoną, žmonės tylomis atitraukė duodami kelią, nes matė, kad jis verkė. Pro ašaras Tomas pamatė Chantal ir Pereirą atokiau stovinčius. Jis prisitartino prie jų ir būtų kritęs iš apsilpimo, jei Pereira nebūtų prilaikęs. Iš gatvės atvyko du policininkai ir gydytojas. Kol gydytojas apžiūrino lavoną, žmonės stengėsi išaiškinti policininkams įvykį. Kiekvienas jų norėjo kalbėti ir kieme girdėjosi didelis triukšmas.

Tomas pasižidrėjo į Chantal ir per vieną sekundę padarė apsisprendimą.

Kai po dešimt minučių policininkai išsiaiškino, jog nepažįstamasis rūpinosi miršančiuoju ir su juo kalbėjo, paklausė kur jis yra.

-- Jis nuėjo ten, -- parodė pirštu viena moteris į duris, kur stovėjo vienas Pereira.

-- Ei, jūs tenai! -- sušuko policininkas. -- Kur tas žmogus, kuris kalbėjo su miršančiuoju?

-- Neturiu mažiausio supratimo, -- atsakė Pereira.

Tomas Lievenas ir Chantal Tessier pasiekė Marselį be didelių niotykų. Senoje miesto dalyje, kur karo metu buvo susisukusios lizdas gangsterių gaujos, Chantal turėjo butą. Čia Tomas prisiglaudė. Rūbų spintoj jis rado didelį pasirinkimą vyriškų rūbų.

-- Imk kas tau patinka, -- pasakė ji, -- Petras buvo tavo ūgio. Kai jis norėjo sužinoti, kas buvo tas Petras, jis paprašė netaityti daugiau to klausimo ir užtenka žinoti, kad Petras buvo jos

draugas ir jau metal kaip nuo jo atsiskyrusi ir jis daugiau nebegriš.

Tomą stebino, kad susėdęs vakarienai, Chantal pasidarė šalta. Laikrodžiui mušant dešimtą valandą, ji susiėmė galvą rankomis, lyg nenorėtų girdėti laikrodžio skambėjimo.

-- Kas tau, brangioli.

-- Dešimt valandų.

-- Tai kas?

-- Jie jau prie durų ir kai aš uždėsiu plokštelę J'ai deux amours, jie pasikels laiptais.

Tomas sustojo valgęs.

-- Kas pasikels? -- paklausė nerimaudamas.

-- Pulkininkas Simeon ir jo vyrai.

-- Pulkininkas Simeon? -- pakartojo jis pusbalsiai.

-- Taip, iš Antrojo Biuro. Aš tave išdaviau. Aš esu niekšas, bauriausia iš bauriausių.

Užstojo trumpa tylą.

-- Ar tu nori kitą kriaušę? -- pagaliau paklausė ramiai Tomas.

-- Jean, nebūk toks! Aš neišlaikysiu! Rėk, mušk mane! Daryk ką nors!

-- Chantal, -- paklausė jis išvargusių balsu, -- kodėl tu tai padarei?

-- Aš esu policijos rankose už seną istoriją su Petru. Apgavystė ir kitkas. Simeon tada man pasakė: "Jei tu atgabensį Leblanc, viskas bus užmiršta". Ką tu būtum padaręs mano vietoj? Aš tada tavęs dar nepažinojau...

Taip sukasi gyvenimo ratas, pagalvojo Tomas. Ir jis suksis ir suksis. Vienas išduoda kitą ir vienas užmuša kitą, kad nebūtų pats užmuštas.

-- Ko nori iš manęs Simeon? -- paklausė jis švelniai.

-- Jis turi įsakymą. Sako, kad tu įkišęs kažką netikrą sąrašą. Ar tiesa?

-- Tiesa.

Chantal atsikėlė ir prisitartino prie Tomo.

-- Aš norėčiau verkti, bet neturiu ašarų. Mušk mane, Jean. Daryk ką nors, bet nežiūrėk taip.

-- Kokią plokštelę tu turi uždėti?

-- J'ai deux amours, -- atsakė ji.

Tomas staiga nusišypsojo ir išbalęs atsikėlė. Chantal instinktyviai atitraukė. Bet jis jos nepalietė, o nuėjo į kitą kambarį, kur buvo patefonas. Perskaitęs plokštelės užrašą, iš naujo nusišypsojo ir uždėjo ją. Kambarį pasigirdo graži melodija ir Josephine Baker balsas, dainuojąs J'ai deux amours...

Laiptuose pasigirdo besikeliančių žmonių žingsnių garsai.

(Bus daugiau)

MOTERS PASAULIS

ŠYPSOKIMĖS!

Senas ir garsus posakis pasako karčią, bet nenuginčijamą tiesą: "Kai juokiesi, pasaulis juokiasi kartu su tavimi; kai verki -- verki vienas". Lietuviška prigimtis, sentimentali ir liūdnoka, yra išpaudusi mūsų veiduose rimtį, dažnai panašią į liūdesį. Šypsena išsiskiria reikšmės ne tik geros nuotikos, bet ir didelės dvasinės drausmės. Bet rezultatas yra žavus: šypsena patraukia, besišypsas veidas nušviečia aplinką ir skatina kitus šypsotis. Kiekvieno žmogaus veidą šypsena jaunina. O kas gi tuo turėtų labiau rūpintis, jei ne moterys?

Vakarais, savaitgaliais, kada ruošiamės į po būvius, koncertus ar šiaip į svečius, vien kosmetikos ir prašmatnių modernių rūbų nepakanka, nes veido išraiškos joks masažas ir jokia kosmetika nepaslėps. Veidas yra ne tik mūsų vidinių išgyvenimų veidrodis, bet jis gali tapti vidinės kultūros ir savitvardos atspindžiu. Šypsosi tie, kurie neša džiaugsmą kitiems. Tą matome pasišventusių slaugių, dvasiniai turtingų žmonių veiduose. Paskęsti savuose rūpesčiuose ir savame liūdesy nėra sunku, bet taip pat labai egoistiška. Tai turtum reikalavimas, kad ir kiti drauge su mumis liūdėtų... Šypsena gali paslėpti vidaus audras, kurių mums visiems netrūksta. Bet, pripratus veidui palaikyti ramiai, malonią ir giedrią išraišką, pasidarys ir pačioms lengviau.

Sunku šypsotis namų šeiminkėms, nuolat šveičiančioms dėmėtas virtuvės grindis, renkančioms vaikučių paskleistas knygas ir žaislus, valančioms kilimus, dulkes, laidančioms skalbinius... Bet prisiminkime mergautines dienas, kada su tokiu džiaugsmu laukėme tos valandos, kai išsikraustysime į savo namelį ir jame pradėsime šeiminkauti. Pirmosios dulkes, pirmieji prisilėpti pietūs -- kokie tai romantiški prisiminimai... Bet šiandien mūsų veidai nuvargę, rūstūs, pilni nekantrios, nepatenkintos išraiškos. Bandykime ieškoti romantikos kasdienybėje. Tai nėra taip sunku, kaip atrodo. Pagalvokime, kad visų tų nemalonių darbų rezultatas yra švarus, jaukus namas, kuriame gyvena tie, kuriuos labiau už viską pasaulyje mylime. Pagalvokime apie švartį ir malonią savo vaikų išvaizdą, prisiminkime patenkintas šypsenas jų veideluose, ragaujant mamytės pagamintus skanias pietus...

Mes branginame šypseną.

Todėl bandykime duoti ją ir kitiems.

Kūrybingos ir dvasioje turiningos moterys gali savo namų ruošos darbų laiką labai pozityviai sunaudoti. Pažįstu vieną gabią rašytoją, kuriai geriausias idėjos kyla lyginant baltinius. Tai toks automatiškas rankų darbas, kad mintys lieka laisvos, o, nukreiptos klaidinga kryptimi, teleidžia matyti krūvas nebaigtų lyginti baltinių... Valant grindis galima dainuoti ar galvoti apie būsimą poilsį su savo šeima, draugais ar knyga. Galima pergaltuoti reikalingų parašyti laiškus tekstus; persvarstyti dienos naujienas ar neseniai baigtą skaityti knygą.

Nepasiduokim švaros psichozei. Žinau, kaip pikta, kad per neišdžiuvusias grindis purvinais bateliais perbėga mažas berniukas, palikdamas savo pėdas, arba mažytė dukrytė pirštukais aprašinėja ką tik nublizgintus langus... Šiek tiek sveikos meilios drausmės namuose, pradedant nuo mažiau sių dienų, ir reikalavimas pagarbos savo darbui, gali tuos smulkius nemalonumus pašalinti. Bet ir vaikas greičiau ir mieliau reaguos, jei mamytė su šypsena subars, paprašys būti atsargius... Visi myli motinos šypseną.

Šypsokimės, kad ir per ašaras.

Šypsokimės, nes tai padeda mums atgauti lygsvarą.

Šypsokimės, nes šypsena mus jaunina.

(ab)

KELIONĖ Į WASHINGTONĄ

Clevelando 1966 metų iškilioji pilietė Salomėja Knistautienė, lydima vyro, š. m. birželio 1 d. Televizijos WEWS stoties lėšomis buvo išvykusi trims dienoms į Washingtoną. Aplankiusi Baltuosius Rūmus ir kitas žymesnes vietas, S. Knistautienė turėjo progos asmeniškai pasimatyti ir pakalbėti su John McCormick, sen. Frank J. Lausche, Kongreso atstovais Charles J. Vanik ir J. P. Stanton.

Kl. Miela Teta Teklė! Šią vasarą mano draugės ir draugai, su kuriais ilgus metus draugauju ir drauge baigiau gimnaziją, nutarė praleisti sekmadienius paplūdimy, lenktyniuojant, kas geriau saulėje įdegs. Mano oda iš prigimties yra jautri ir po ilgesnio gulėjimo saulėje aš susergu. Vasaros sporto nebijau. Ypatingai mėgstu lošti tenisą, maudytis, bet... negaliu saulėje kepinčis. Mano draugės priekaištauja, kad aš esanti užsispyrusi ir ardanti draugystę. Man buvo duota suprasti, kad aš galėsianti visą vasarą viena "murskoti". Perspektivos nekokios. Patarkit, kaip nenustoti draugų ir išlikti sveikai...

Nusiminusi abiturientę

Ats.: Miela Abituriente! Jei Tavo draugai žino tikrą priežastį, dėl kurios negali praleisti ištisas dienas saulėje, jų pasielgimas tikrai nedraugiškas ir negražus. Siūlyčiau ieškoti geresnių draugų, jei nuosirdus paaikškinimas nepadedą. Be to, ir vasaros metu galima rasti įvairesnių pramogų, nepamirštant ir dvasios reikalų. Bet aš manau, kad ir Tavo draugams tokia pramoga ilgainiui nusibos... Kiek žinau, geri partneriai tenisui visada reikalingi, stovykloms reikalingos jaunos vadovės, o laikraščiai, knygų niekada nestinga.

Kl.: Miela Teta Teklė! Mano sužadėtinis užsiaugino barzdą, kurios aš nepernešu. Dar trys mėnesiai iki vestuvių, o mano prašymai, kad jis nusiskustų, nieko nepadedą. Jis teisinasi, kad jo oda esanti jautri, ir skutimasis jį erzina. Aš norėčiau jam pastatyti ultimatumą, kad iki vestuvių nusiskustų ir gydytų veidą gydytojų priežiūroje. Patarkit, ką daryti.

Būsimoji nuotaka

Ats.: Miela Nuotaka! Jei Jūsų meilė sužadėtinui koncentravosi į neskustą smakrą, tai siūlau, kol dar ne vėlu, paieškoti kito, kuris sužadėtų neauginti barzdą. Aišku, trūkumų visada galima bus rasti: per platus pečiai, per reti plaukai, netinkamas ūgis... Tik tikra meilė tų dalykų nemato. Siūlau gerai panagrinti savo jausmus, kad vėliau netektų gailėtis, ka-

Clevelandiečiai prie JAV Kongreso rūmų Washingtono. Stovi iš kairės: V. Knistautas, Clevelando TV stoties atstovas J. Lowe, S. Knistautienė, kongreso atstovas M. Vanik ir W. Burgess su žmona.

Moters teismo atgarsiai

A. Balašaitienė

Š. m. balandžio mėn. 16 dieną Brooklyne įvykęs lietuvių moters teismas turėjo gyvo atgarsio ne vien moterų rateliuose, bet ir vyrų tarpe sukėlė susidomėjimą. Asmeniškai dalyvavusi eilėje diskusijų šia tema privačiuose namuose, kada nuomonės reiškiamos laisvai ir nevaržomai, padariau eilę išvadų tiek sąryšyje su viršminėtu teismu, tiek sąryšyje su moters inteligentės gyvenimu emigracijoje.

1) Moteris moteriai pasirodė per žiauri, per daug reikalaujanti, kaltinamąjį aktą remiant šiek tiek atgyvenusiems ir nerealistiškais standartais. Laukiausiško išteisinimo ar bent lygtinos bausmės...

2) Dauguma priekaištų turi mažai pagrindo, ir jų didžioji dalis gali būti taikoma tik labai mažai daliai mūsų moterų.

3) Per daug bandoma lyginti šio krašto gyvenimo sąlygas su sąlygomis nepriklausomoje Lietuvoje beveik prieš tris dešimtis metų (ypatingai "Amerikos jaunimo auklėjimo srityje"). Jei

da nei barzdos nuskutimas nebepadės,

Kls.: Miela Teta Teklė! Mudu su vyru ir dar viena gerų draugų pora mėgstame dažnokai pavakarieniauti restorane. Paskutiniuoju metu, atėjus laikui sumokėti, jau kelis kartus iš eilės mūsų draugai nuo sumokėjimo išsisuko. Kelneriui besitarianant su sąskaita, mano draugė pranyksta moterų kambary, o jos vyras, apgraibęš kišenės, padaręs bejėgiškumo mostą, leidžia mano vyrui sumokėti visą sąskaitą. Jų pajamos nėra už mūsų mažesnę, ir mums nėra malonu jaustis, kad esame savotiškai išnaudojami. Nepatarkit su jais neiti, nes mes juos labai mėgstame. Bet kaip išvengti ateityje tokių nemalonių? Ar tai įmanoma padaryti taktiškai?

R. G., Detroitas

Ats.: Miela Ponia! Su netaktu taktiškai pasielgti kartais labai sunku. Bet gudrumu galima kai ką ir laimėti. Pabandykite sekančią kartą, kai Jūsų draugė pasikels eiti į moterų kambarį, ją lydėti; vyrui patarkit pasiteisinti, kad Jūs su savim išsinešėte pinigų. Tačiau ateityje siūlyčiau, prieš draugę kur nors važiuojant, iš anksto susitarti, kas už ką mokės.

Teta Teklė

Lietuva būtų išlikusi nepriklausoma, ir joje visai kiti vėjai būtų pūtę. Iš viso, moterys, kurios Amerikoje ar Vokietijoje išteikėjo ir augina jau tremties kartos vaikus, apie vaikų auklėjimą Lietuvoje turi mažą supratimą. Vyresnės, Lietuvoje auginusios vaikus, vargiai begali intymiai pažinti vaikų auklėjimo problemas naujame pasaulyje, jas tik iš šalies stebinti.

3) Po eilės metų Amerikoje gal netektų kalbėti apie lietuvių inteligentės moters degradaciją, dirbant fabrikuose. Inteligentė moteris turi savyje pakankamai dvasinės atsparos, kad pati kovotų prieš tokį degradaciją visomis inteligentiškom žmogui prieinamomis priemonėmis, pirmoje vietoje -- mokslo. Mūsų moterys -- inteligentės jau seniai pasitraukė iš fabriko. Studijavusios Europoje savo dokumentus patiekusios vietinėms mokslo įstaigoms, netik gavę savo diplomų pripažinimą, bet daugelyje atvejų įsigijo po naują mokslo laipsnį.

4) Inteligentės moterys Lietuvoje savo vaikų lietuviybės problema nesisiejojo, nes tiek gimtojo krašto aplinka, tiek mokyklos augino lietuvių patriotus, kaip kiekviename laisvame krašte, kada tautos gyvybės palaikymas nėra kasdieninės kovos perspektyvoje. Emigracijoje, šalia eilinių sunkių emigranto rūpesčių, lietuvių moteris ant savo pečių pajuto naują, iki šiol nepažįstamą našta, būtent -- lietuviškos šeimos išlaikymo svetimoje aplinkoje. Tam uždaviniui neturėdama jokio pasiruošimo, išskyrus sveiką lietuvišką savisaugos instinktą, ji šitą uždavinį atlieka pagirtinai. Turime geroką skaičių liuanistinių mokyklų, jaunimo chorų, tautinių šokių grupių, kankliuotojų, aktorijų, deklamuoju. Kieno tai nuopelnas? Aišku, kad galėtų būti jų dar daugiau. Bet visa tai, kas egzistuoja kaip mūsų tautinės gyvybės įrodymas, yra ir mūsų inteligentės moters nuopelnas.

5) Nuostabus mūsų moters sugebėjimas prisitaikyti prie komplikuo to gyvenimo sąlygų, tarp įstaigos ir virtuvės, tarp dviejų kultūrų, dviejų mokyklų, yra dar vienas įrodymas, kad ji kartais savo pareigas atlieka daugiau, negu gerai, šalia to sugebėdama elegantiškai rengtis, palaikyti draugystes, lankyti koncertus, ruošti viešus ir šeiminius pobūvius.

6) Aktyvi veikla organizacijose neturėtų būti kriterijumi moters tautinei ir visuomenei moralei matuoti. Šalia emigrantės lietuvių pareigų naštos, mūsų moteris dar turi tiesiogines pareigas. Ji nenustoja būti moterim, žmona, sužadėtine, motina. Neskaitlingas moterų da-

(Nukelta 1 6 psl.)

LIUDININKO PARODYMAS

Žemiau paduodame vyro nuomonę dėl moters inteligentės teismo. Ji yra įdomi tuo, kad pareiškime moteris yra visokeriopa ginama, jai pripažįstama visą eilę konkrečių nuopelnų.

Esu taip pat išeivis. Šį parodymą noriu paremti faktais. Prašau prokuratūros jų nepaneigti, o gerbiamuosius teisėjus su jais skaitytis. Nesu pajėgus papunkčiui atsakyti į kaltinimus, bet noriu pasakyti visa tai, ką esu matęs ir girdėjęs apie išeivę lietuvių moterį.

Pirmiausiai noriu paliesti šeimyninį jos gyvenimą. Čia patys faktai kalba už save, kad ji buvo ištraukta iš namų ir įjungta į tiesioginį darbą, kas retenybė buvo tėvynėje. Ji savo darbštumu ir taupumu pakėlė šeimos ekonominį lygį aukščiau čiabuvių šeimų ir kartu sudarė galimybes vaikų išmokslinimui. Lietuviški šeimos papročiai praktikuojami. Lietuviškas stalas išlaikytas pilnoj formoj. Kambariuose matomi tautodailės darbai bei lietuvių menininkų paveiks-lai. Tautinis apdaras dėvimas dažniau negu nepriklausomybės laikotarpyje. Visuomeniniame veikime susiklausymas darnus, daug mažiau rietenų, negu vyrų tarpe. Jos suruošia ištaigingus pobūvius: pav. Los Angeles birutininkės savajai publikai paduoda vieną iš geriausių subvirmų, o tuo tarpu vyrai, savo rankose turėdami kapitalą, nepajėgia jo sujungti bendrai salei. Sveikintinas puošnumas -- formalumas.

Choruose, ansambliuose išeivijos moterys savo skaičiumi vyrauja, kai kur net dvigubai.

Literatūroje taip pat neatsilieka.

Mes esame tautų mišinyje, dėka moterų daugeliui esame žinomi.

Moterys -- mūsų namai, kartu tautinė jėga tautiniam išsilaikymui -- pirmieji pamatai.

Neteiskite pačios savęs, nes yrakaltesnių už Jus.

K. Galiūnas

Ar girdėjot, kad...

...priekupis orkaitę nesunku išvalyti, per naktį palikus nedidelę plokščią lėkštutę su dviem šaukštais amonijos (household ammonia) ir sandariai uždarius dureles...

...girgždančias duris galima pataisyti, į sąvaržas įspaudus suminkštinto muilo...

...prieš dažant tinkuotą sieną, nedidelius plyšelius ir mažas vinių skylutes užkimšus muilu, nelieka jokių žymių...

...nereikia išmesti sudevėtų nailoninių kojinių; surinkus pakankamą kiekį, galima iškimšti dekoratyvines pagalvėles; jos nenustoja formos ir gali būti skalbiamos mašinoje...

...tualetinis muilas yra skalėsniis jį tuojau išvyniojus ir davus progos šiek tiek padžiūti. Patartina kvapaus muilo gabalus dėti tarp paklodžių ir kitų baltinių; nuo to maloniai kvapia baltinių spinta ir patys baltiniai...

Vasario 16 Gimnazijoje Vokietijoje suruoštame motinos dienos minėjime deklamavo: A. Siugždinytė, Regina Tamošaitytė ir Vida Paulikaitė. Schwetasch nuotrauka

MOTERS TEISMO ATGARSIAI...

(Atkelta iš 5 psl.)

Iyvavimas demonstracijose vargu yra jų pasyvumo rodiklis. Tai yra greičiau jų moteriška nuolaida išleisti vyrus, kurių prigimčiai bene bus artimesnis karingas veiklos metodas -- su demonstracijomis, ugningomis kalbomis. Tačiau tiek demonstruojantys vyrai, tiek sūnūs tėra atžalos lietuviško šeimos židinio, kurio tautinės sąmonės centru yra ir paliks lietuvių moteris.

7) Aktyvus dalyvavimas visuomenės organizacijose neturi būti niekam privalomas. Visuomenininkai, visuomenininkės, kaip ir visų kitų pašaukimų žmonės, turi turėti talento ir sugebėjimo tam darbui. Iš viso, jei visi bus komitetuose, valdybose, posėdžiuose, kas gi sudarys rėmėjas, publiką, narius? Ir kaip išsilaikys mūsų organizacijos be moterų tylaus, neįvertinto darbdarumo sekmandeniais ar šeštadieniais karštosios virtuvės, ruošiant iškilmingus pietus minėjimams šiaip kokių nors lėšų vajuos progomis? Darbdarumo stoka mūsų moterų tikrai negalima kaltinti. Tik gal jos neieško viešumos, būdamos iš prigimties kuklios.

8) Visuomeninė veikla net ir toms, kurios turi sugebėjimų ir noro, nėra visada įmanoma dėl naminių pareigų naštos. Vietoje bausmės, gal reikėtų ieškoti būdų mūsų kalbėtojų, rašytojų, visuomenininkų jų darbų našta palengvinti, retkarčiais pasiūlant kuklius patarimus, kurių galima būtų išskaičiuoti begales. Į tą įeltį transporto bėgimas, paglobojimas mažamečių vaikų, neapkrėvimas eilniais darbais kūrybin-

gų asmenų.

Baigdamas savo kelias mintis norėčiau silyti, kad ir pavėluotai, ateityje moterį nebausti, bet ieškoti būdų jai padėti tobulėti, pasinaudojant modernių teismų praktika, kurie siekia nusikaltėlių nebausti, kad jis kentėtų, bet "rehabilituoti", kad jis taptų geresniu žmogumi.

Nežinrind mano iškeltų minčių, esu tikra, kad tokio teismo pravedimas privers daugiau galvoti ir susirūpinti moters gyvenimo problemomis. Be abejo, tai turėtų būti pavyzdžiu mūsų kitoms kolonijoms, kad būtų pajavintas moterų judėjimas ir ieškoma naujų būdų mūsų moteris sudominti. Gražios Pasaulio Katalikų Moterų Sąjungos Komiteto pastangos tikrai padarė įdomų įnašą į mūsų gyvenimą. Tokių teismų pravedimui reikia tik iniciatyvos ir objekto. Nagrinėti galėtume visą eilę mūsų visuomenei skaudamų klausimų: liuanistikos įsitaigų trūkumai, taisytni emigranto būdo bruožai, bendrosios moralinės problemos, lytinės dorovės klausimai ir t.t.

Iš viso, intelektualiniai pagrindais prarastos diskusijos aktualiais klausimais jau pačiu įvykio faktui atneša neįkainojamos naudos. Naujas judėjimas, naujas priėjimas prie mus kankinančių bendrų problemų yra būtinas mūsų tautinei ir dvasinei gyvybei palaikyti.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

8 priežastys, kodėl Podarogifts, Inc. pritraukia tūkstančius naujų klientų, kurie siunčia DOVANAS į USSR

1. Jiems nereikia gaišti laiko, superkant ir nešant siuntinius į persiuntimo įstaigas.
2. Jie neturi spėlioti dėl dydžių ar spalvų.
3. Jie sutaupo visus maito, įpakavimo ir persiuntimo mokesčius.
4. Jie pasirenka ypatingą dovaną: automobilį, motociklą, televizijos priimtuvą, radijo aparatą, šaldytuvą arba
5. Jie įsigyja PREKIŲ PIRKIMO ORDERĮ, su kuriuo jų giminės jiems patinkamas prekės gali įsigyti Vnešposyltorg'o
6. Jų giminės gali įsigyti maisto produktų, audeklų, drabužių ir avalynės tinkančius jų skoniui ir pritaikintus.
7. Jie taupo laiką, nes tuo atveju nėra gabenimo per Atlantą.
8. Jie sutaupo pinigų, nes DOLERIŲ-KRAUTUVĖSE prekės yra laibai žemomis kainomis.

Aplankykite mūsų Parodinę Salę New Yorke. Siųskite savo užsakymus ar klausimus į

PODAROGIFTS, Inc.

(Vienintelis Dovanų atstovas JAV-se)
220 Park Ave. South (corner 18th Street)
New York, N. Y. 10003
Tel. 212 — 228-9547

arba į prie jo prisijungusias firmas:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Tel.: 215 — WA 5-3455
arba į bet kurį jų skyrių

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
1530 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11216
Tel.: 212 — IN 7-5522
arba į bet kurį jų skyrių

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
45 West 45 Street, New York, N. Y. 10036
Tel.: 212 — CI 5-7905
arba į bet kurį jų skyrių

Los Angeles šv. Kazimiero lit. mokyklos choras jaunimo šventėje. Vidury stovi choro vedėja O. Razutienė, poetas Bernardas Brazdžionis ir mokyklos vedėjas I. Medziukas. Toliau stovi mokytoja J. Puškorienė ir pranešėja D. Razutytė.

LOS ANGELES

JAUNIMO ŠVENTĖ

Jaunimo šventė Tarpautinio Instituto patalpose įvyko birželio 3 d. Ji buvo skirta jaunimo mėgiamam rašytojui Vytei Nemunėliui pagerbti. Todėl į programą įtraukta daug jo kūrybos. Šventę pradėjo trumpu įžangos žodžiu mokytoja O. Razutienė, A. Sodeikaitė padėkavo ištrauką iš Vytės Nemunėlio parašytos knygelės "Meškiukas Rudnosiukas", o poetės E. Tumienės parašytą eilėraštį, skirtą Bernardui Brazdžioniui, padėkavo jos sūnus V. Tumas. Jaunutė dailininkė R. Arbaitė paruošė su atitinkamu įrašu gražų adresą, kurį perskaičiusi įteikė Vytei Nemunėliui (poetui B. Brazdžioniui). Tada visas jaunimas sudainavo "Graži Tėvynė mano", žodžiai Vytės Nemunėlio, muzika B. Budriūno.

S. Monica šeštad. mokykla atliko montažą "Baltijos vėjelis", surežisuota G. Mažulienės, muzika G. Gudauskienės. Čia vykusiai buvo suderintos deklamacijos, šokiai, dainos, parodynt muzikai. Petro Babicko, Prano Lemberto ir Vytės Nemunėlio eilėraščius deklamavo V. Kevalaitytė ir L. Kojelis. Dueta atliko A. Aras ir S. Gudauskas. Tautinius šokius paruošė I. Tumienė, akordeonu grojo S. Jonynienė.

Režisierius J. Kaributas pastatė savo sukurta vaizdelį "Rugiapūtės pabaigtuvės", kuriuo pavaizdavo Lietuvos kaimo gyventojų papročius ir jų atliekamą darbą. Į šį vaidinimą buvo

Sol. Aldona Stempužienė ir kom. Darius Lapinskas ruošiasi koncertui, kuris įvyks birželio 18 d. Los Angeles, Calif. P. Petručio nuotrauka

įtrauktas gausus būrys jaunimo piovėjų ir rišėjų rolėse. Svarbesnius vaidmenis atliko: V. Vilimas, B. Kazlauskaitė, O. Orlovaitė, B. Jagminaitė ir V. Dūda, jau dažniau matomi lietuvių kolonijos scenoje.

Tautinius šokius išpildė keletas grupių, pradedant mažaisiais, paaugliais, baigiant jau bręstančiu jaunimu, įsijungusiu į Jaunimo Ansamblių ir Tautinių šokių grupę. Šokius paruošė O. Razutienė ir E. Radvenis, Akompanavo O. Balauskienė, A. Narbutas, akordeonu pritarė V. Kazakevičius.

Šv. Kazimiero parap. ir šeštad. Lituan. mokyklų jungtinis choras, vedamas O. Razutienės, akompanuojant VIII skyr. šeštad. mokyklos mokiniai Rasai Draugelytei, padainavo keletą dainelių, parašytų daugiausia Vytės Nemunėlio, harmonizuočių J. Bertulio, J. Žilevičiaus ir F. Strolis. Pagaliau, programai baigiantis, kurios pranešėja buvo stud. D. Razutytė, šeštad. lituanistikos mokyklos vedėjas I. Medziukas jungtinio choro nariams, dalyvavusiems paskutinėje dainų šventėje įteikė atitinkamus pažymėjimus, pasidžiaugdamas, kad Los Angeles jaunimas, tęsdamas savo protėvių tradicijas, plačiai yra žinomas savo lietuviška daina ir šoku visoje Amerikoje.

(m)

'LITHUANIANS IN CANADA'

Mielai tautiečiai!

Pirmieji lietuviai pasiekė Kanados krantus dar prieš Kanados susiformavimą į konfederaciją. Šiuo metu Kanadoje gyvena apie 30,000 lietuvių. Tiesa, nesame gausi tautinė grupė, tačiau savo susiorganizavimu, darbu, atsietais dvasiniais ir ekonominiais laimėjimais šia krašte nesame paskutiniai. Savo įnašą esame davę Kanados ekonominiui ir kultūriniam gyvenimui. Tačiau kiek mažai težino net aukštesnio išsilavinimo Kanados piliečiai apie mus, kaip lietuvių, apie mūsų kilmę, tautą, tėvynę Lietuvą, mūsų kultūrą! Ir nenuostabu, nes negausios žinios apie lietuvių, duodamos kanadiškų enciklopedijų, laikraščių bei žurnaly, dažnai yra paimitos iš netikrų šaltinių. Iki šiol neturėjome knygos apie Kanados lietuvių nei anglų, nei lietuvių kalba.

Kanados šimtmečio proga Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba, paskatinta Kanados valdžios, ėmėsi iniciatyvos išleisti knygą anglų kalba apie Kanados lietuvių -- "Lithuanians in Canada". Buvo sudaryta redakcinė komisija, pakviesti bendradarbiai iš visų lietuvių kolonijų, surinkta medžiaga ir paruošta spaudai. Šiuo metu knyga jau renkama spaustuve. Rūpintis šios knygos išleidimu, lėšų telkimu, administravimu bei platinimu KLB krašto valdyba sudarė administracinę komisiją.

Knygos išleidimą parems vienu kitu tūkstančiu dolerių Ka-

nados federacinė vyriausybė. Bet tai tik maža dalis išlaidų. Didžiąją dalį reikalingos sumos reikės sutelkti patiems. Tiesa, dalį išlaidų surinksime už parduotas knygas, tačiau išlaidos yra didelės, ir joms padengti reikės dar ir paramos -- aukų. Todėl kreipiamės į visas lietuviškas organizacijas ir pavienius asmenis, kviesdami paremti šį mūsų leidinį didesnėmis aukomis.

Asmenys ar organizacijos, paaukoję nemažiau kaip \$500, bus įtraukti į šio leidinio mecenatų sąrašą; paaukoję nemažiau kaip \$100 -- rėmėjų sąrašą; paaukoję nemažiau kaip \$25 -- į garbės prenumeratorių sąrašą. Visi trys sąrašai numatomi atspausdinti leidinyje. Į juos bus įrašyti visi minėti aukotojai, atsiuntę savo paramą iki š.m. liepos 10 d.

Nelikime abejingi šiam leidiniui ir visi pagal išgales paremkime jį, nes tai visų lietuvių reikalas. Dėl laiko stokos mes jau nepajėgsime kreiptis į kiekvieną organizaciją ar asmenį atskirai. Šis mūsų atsišaukimas yra kartu ir kvietimas. Tad prašome aukas ir knygos prenumeratas siųsti Kanados Šimtmečio Lietuvių Leidinio Administracinei Komisijai, 941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario.

Kanados Šimtmečio Lietuvių Leidinio Administracinė Komisija: Dr. S. Čepas, pirmininkas, J. Karka, sekretorius, inž. A. Viskontas, išdinininkas.

expo67 MONTREALYJE

15 min. nuo EXPO išnuomojami privačiai dideli patogūs kambariai su virtuve. \$10.00 dienai už kambarį su dviguba lova.

Vasarnamiai Laurentian kalnuose, prie didelio gražaus smėlėto ežero. Prašom užsisakyti iš anksto. A. Gaurys, 7730 Broadway, La Salle, Montreal 32, Quebec. Tel. 366-8528.

VAZIUOJANT Į EXPO 67

galite dar užsisakyti iš anksto nakvynes prieinama kaina, pas

Edę Jankutę,

2066 Claremont Ave., Apt. 74

Montreal 6, Que., Canada (67-69)

EXPO 67 KAMBARIAI

U.S.A. pusėj, prie Montrealio, 5 min. nuo parodos.

Išvengsit judėjimo susigrudimo miesto centre.

Kambarys dienai \$6.00 vienam ir po \$2.00 sekantiems šeimoje.

UŽSISAKYKIT

Leonas, 644 Laurie Cr. Greenfield Park P. Q., Canada Tel. 671-8893 (67-69)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

HELP WANTED MALE

WOODWORKING: General millwork and window frame assembly. Millwork company increasing staff. Salary and benefits. Overtime available. Opportunity for advancement. Ages over 18 considered. Basic woodworking or carpentry experience desirable. Clean, steady work with outstanding company. Contract Mr. Dye, Bilt-Rite Wood Products, 200 East Highland Drive or phone, (716) 473-2866 for appointment. (65-71)

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

• Laisvės Festivalis, jau 28 kartą ruošiamas Clevelande, šiais metais vėl įvyks liepos 4 d. Edgewater Parke.

Praeitais metais Festivalis sutraukė 250,000 žmonių. Tikimasi, kad ir šiemet susirinkę svečiai neapsivils ir prisidės prie amerikiečių džiaugsmo gyvenant laisvėje ir pažangoje.

• E. Petkevičius, Dirvos administracijos bendradarbis, po operacijos sveiksta namuose ir neužilgo tikisi grįžti į talką Dirvoje.

• Aukuro Ansamblio, jaunųjų Clevelando mokinių meninis vienetas, vadovaujamas Onos ir Alfonso Mikulskių, sekmadienį, birželio 11 d., plokštelių

HELP WANTED MALE

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.
3784 E. 78 St.
Cleveland, Ohio
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL
Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS.

Interviewing Hours 8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient for you.

WANTED EXPERIENCE GLAZIERS (20)
Must have experience in store front metals.
IMPERIAL GLASS & DOOR CO.
6517 Bessemer St.
Cleveland, Ohio
216 — 271-2200 (63-69)

WANTED AT ONCE-EXPERIENCED
TURRET LATHE OPERATORS
To operate Warner & Swasey No. 5 hydraulic turret. Day shift; full benefits; steady employment.
PLM PRODUCTS
3871 WEST 150
CLEVELAND, OHIO (69-75)

gaminimo įstaigoje įdina savo repertuarą.

Šio Ansamblio plokštelių pasirodymo laukia visa lietuvių visuomenė, nes tos rūšies jaunimo menas dar nebuvo pasiekiamas daugelio lietuvių.

Aukuro Ansamblio dainavimo ir kankliavimo lygis yra aukštas ir vertas platesnės visuomenės dėmesio.

Plokštelių įdainavimo pastangos truko apie 6 val., 6 ansamblio dalyviams apalpus.

Mielie Clevelandiečiai,

Mums persikeliant į Floridą apsigyventi, tiek daug suplaukė širdingų linkėjimų, kad jeigu nors dalelė jų išsipildytų, tai būtų me begalo laimingi.

Širdingai dėkojam visiems. Ypatingai turiu paminėti SLA 14-tą kuopą ir Moterų Ratelį už gražias išleistuves. Gaila buvo atsisukti.

Clevelandiečiai, pasilikit mums visados mieli. Jeigu tektų kada atvažiuoti į Miami, prašom mus aplankyti. Lauksim jūsų!

Justina ir Marė Misčikai
915 N. E. 130th St.
North Miami, Flo. 33161.

• Tradicinį Joninių vakarą-pobūvį, su įdomia programa, šokiais ir vaišėmis, birželio 23 dieną, penktadienio vakare, ruošia Lietuvių Klubo vadovybė. Įėjimas Lietuvių 'Salės Bendrovės' akcininkams ir Lietuvių Klubo nariams nemokamas. Alus veltui. Asmenys, kurie norėtų dalyvauti šiame ir kituose Lietuvių Klubo pobūviuose, bet dar nėra nariais, prašomi išsityti nario kortelės, kurios gaunamos Lietuvių Klube pas baro tarnautojus darbo valandomis.

Joninių vakaro - pobūvio pradžia 7:30 val. (Sk.)

PARDUODAMI NAMAI

Hillgrove

puikus 3 mieg. medinis colonial — tikrai gražus. Tik už \$21,900.

Neff Rd.

čia turime puikų 2 šeimoms namą — 10 m., 6-6, dvig. garažas, įkainuotas tik už \$38,900.

Visi šie namai prie E. 185 gt. ir Naujos parapijos.

UPSON REALTY

499 E. 260 Street

Euclid, Ohio 44132

Tel. RE 1-1070

(67-69)

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Grandinėlės šokėjai savo priešatostoginę repeticiją turėjo birželio 14 d. L. Sagio vadovaujama iškili šokėjų grupė, po vasaros atostogų, išnaudos savo reputaciją tautinių šokių mėne svarbiuose rengimuose ir kitose lietuvių kolonijose.

NESAUGO ISTORINIŲ PASTATŲ

Lietuvoj, ties Ramy-gala, buvo senoviškas

• Suktinis, Sv. Kazimiero mokyklos tautinių šokių grupė, atsistatydinus mokytojam E. Kavaliūnaitei ir M. Leknickui, atsidūrė keblioje padėtyje. Gaila tos grupės dalyvių, gaila ir įdėtų pastangų, nes jaunimo grupė buvo įdėjusi daug darbo ir pasiekusi gražių reprezentacinių laimėjimų.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptumiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

malūnas. Vilniuje dar ir dabar esą galima nusipirkti spalvinį atviruką, vaizduojantį tą malūną, kaip vieną iš įdomesniųjų Lietuvos prelaties paminklų. Bet -- rašo Tiesa Dienos aidų skyriuje, birž. 1 d. -- kolchozo pirmininko įsakymu tas malūnas jau pavirtęs laužo krūva, nors mokiniai prašyte prašę jo negriauti, žadėję jame įrengti kraštotyros muziejėli...

Šis nepagarbos senovei aktas esąs ne vienintelis. Esą nuolat gauna-

ma laiškų, kuriuose pranešama, jog "čia vienur, čia kitur griaujami dar baudžiavos metais statyti pastatai, vandens ir vėjo malūnai".

Redaktorius stebisi, kaip tą gali daryti žmonės, "žina partijos ir vyriausybės požiūrį į paminklų apsaugą". Ir iš tikrųjų, "partija ir vyriausybė" yra išleidusi potvarkių paminklams apsaugoti, laiko net tam tikrą (bent Lietuvoje gana sąžiningai veikiančią) įstaigą, tačiau, jei dažnas pamano, jog visa tai galima ir priešingai suprasti, tai nėra ko stebėtis. Juk ta pati "partija ir vyriausybė" skelbia taip pat ir tikėjimo bei kulto laisvę, žodžio, spaudos, susirinkimų bei draugijų laisvę, rengia net "demokratiškiausius pasaulyje" rinkimus visuotiniu, tiesioginiu, slaptu balsavimu... Jei toki dalykai praktikoje tik atvirkščiai tevyksta, tai ką reiškia sugriauti seną malūną, kurį valdžia kažkada kažkur bus žadėjusi saugoti! (ELTA)

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and REMODELING LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

BRITŲ PAŽIŪROS BALTIJOS VALSTYBIŲ KLAUSIMU

Didžiosios Britanijos premjerą pavadama, Britų Ambasada Washingtone 1967 m. birželio 1 d. laiške Vliko pirmininkui patvirtino, kad laiškas (dėl Anglijoje deponuotųjų Lietuvos lėšų) esąs gautas ir jame dėstomosios pažiūros esančios priimtos dėmesin.

Britų vyriausybės pažiūra į tą dalyką galinti būti trumpai išreikšta šitaip:

1) Britų vyriausybės pozicija pripažinimo klausimu nėra pasikeitusi. Ji pripažįsta Baltijos valstybių įjungimą į Sovietų Sąjungą de facto bet ne de jure.

2. Dabartinėje padėtyje Britų vyriausybė nelauko jokio paskiro autoriteto kompetingų atstovų Baltijos valsty-

bėms.

3. Britų vyriausybė mano, kad kelias į bendrąjį Europos susitvarkymą turi eiti per laipsnišką pasitikėjimo ir tarpusavio susipratimo išgalėjimą.

4. Britų vyriausybės turimieji patarimai rodo, kad nėra pagrindo teigimuose, anot kurių kalbamasis pretenzijų su tvarkymas būtų kaip nors neteisėtas. Šiuo metu nėra galima pateikti daugiau smulkmenų, negu jų buvo pateikta pranešime po Sovietų premjero apsilankymo Londone vasario mėnesį. Iš laiško pavidalo galima spręsti, kad taip atsakoma visiems, kas tuo reikalu į D. Britanijos vyriausybę kreipėsi. (ELTA)

• Kun. Klebonas Jonas Žvirblis, jo sesutės mokytojos Juzės Žvirblytės mirties proga, vietoj gėlių vainiko ant vėlionies kapo Vilniuje, prisiuntė 10 dol. auką Dirvai.

• Korp! Neo-Lithuania Chicagoje birželio mėn. 18 d., 11 val. ryto ruošia GEGUŽINĘ. Vieta: Sauk Trail Woods South miškelyje — aikštėje. Geriausia važiuoti: Western Ave. iki Dixie Hwy. ir vėl įvažiuoti į Western Ave., važiuojant iki 26 kelio. Privažiavus miškelį, reikia sekti mūsų iškabintus ženklus.

Į GEGUŽINĘ kviečiami korporantai su šeimomis, draugais bei pažįstamais.

Korp. Neo-Lithuania Valdyba

• Pedagoginiame Lituanistikos Institute galima pasiruošti ne tik mokytojo, bet ir grožinės literatūros tarnybai. Rašytojui reikalingas ne tik talentas, bet ir geras kalbos mokėjimas. Literatūrinis talentas be kalbos mokėjimo dažniausiai sunyksta pačioje savo užuomazgoje. Kadangi kūrybinis talentas negali nesireikšti, o kalbos nemokėjimas jam tai kliudo, tai išvijoje jis reikšis tokia kalba, kurią jis geriausiai moka. Kad lietuvių kultūra išvengtų tokių literatūrinių nuostolių, kam nors derėtų susirūpinti jau dabar. Literatūriniam talentui

ROCHESTER

BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINEJIMAS

Vietos pabaltiečių rezolucijoms remti komitetas birželio 18 d. rengia tragiškų birželio įvykių paminėjimą.

Minėjimas bus pradėtas lietuvių radijo programa, kurią ves R. Kiršteinas lietuvių ir anglų kalbomis.

Per 11-tos val. pamaldas bus meldžiamasi už išvežtuosius, nukankintus patriotus ir kritusius nelygioje kovoje sukilėlius, partizanus.

2 val. p. p. šv. Jurgio pa-

raipijos salėje prasidės iškilminga minėjimo dalis. Paskaitą skaitys Pabaltijo kraštų laisvinimo reikalu žymus jaunosios kartos lietuvių veikėjas, žygių į Washingtoną ir į J. Tautas vadovas ANTANAS MAŽELKA.

Meninę programos dalį išpildys solistė Birutė Čypienė, sopranas ir estų solistas Igor Lubkin, tenoras, svečias iš Buffalo. Jų repertuare: liaudies dainos ir operų arijos. Abiems solistams akomponuos muz. Zėnonas Nomeika. Latvių muzikinę programos dalį atliks pianistė Walda Latons.

Į minėjamą yra pakviesiti valdžios bet pavergtų tautų atstovai.

Įėjimas laisvas.

Komitetas kviečia visus lietuvius gausiai atsilankyti ir tuo paremti komiteto vedamą akciją už Lietuvos, Latvijos ir Estijos bylos iškėlimą J. Tautose.

• Pranas ir Petronėlė Atkočičiai iš Lockpoto, Ill., įsijungę į LIETUVIŲ FONDĄ narių eiles su 100 dol. įnašu, pareiškė: "Gražus žodis Tėvynė. Juo reiškiamas tai, kad kiekvienam žmogui yra kilnu ir šventa savo tėvynę mylėti, ją remti. Ypač dabartiniu laiku ji reikalauja visokeriopos paramos. Tautinei kultūrai ir jos gyvybei saugoti ir ją išlaikyti turime visi susiburti į Lietuvii Fondą".

LF adresas: 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. (Sk.)

NENORI BŪTI DRAUGAIS...

Jau trečias dešimmetis Lietuvoj viešpatauja "tovariščiai" ir klusnūs jų "draugai", o žmonės Lietuvoj vis dar nepriprato "draugauti": vien kitus dažniausia tebe-

(ELTA)

PUTINAS LIETUVOJ BUVO LAIKOMAS ANKŠTAME DVASINIAME KALĖJIME

Birželio 7 d. Lietuvoj mirė poetas — rašytojas Vincas Mykolaitis Putinas, 75-tais savo amžiaus metais.

Pasilikęs dalintis likimu su Lietuva, V. Mykolaitis Putinas nebuvo fiziškai kalinamas, o buvo netgi traukiamas į pirmines vadinamųjų "tarybinių" rašytojų eiles. Bolševikinio režimo vadovai stengėsi dengtis populiariu jo vardu, rodydamies, kad, štai, ir Putinas su mumis... Bet iš tikrųjų jis buvo laikomas ankštame dvasiniame kalėjime. To jis nei neslėpė savo pastaraisiais laikais rašytose eilėse.

Turbūt didžiausias viešas jo asmens pažeminimas įvyko, kai iš Kremliaus buvo duotas ženklas suniekinti Pasternaką. Viešame rašytojų susirinkime visi žymesniai rašytojai turėjo slinkti "žąsele" tribunon ir smerkti Pasternaką, kaip išdaviką, niekšą, parsidavėlį, — vis už "Dr. Živago" romaną, kurio jie nė vienas nebuvo nei skaitę, nei matę. Toj eilutėj buvo ir Putinas...

1957 metais buvo išleistas Putino istorinio romano "Sukilėlių" I tomas. Režimininkai didžiai gyrė tą romaną ir jį didžiavosi. Bet simbolininkas autorius ir

Buv. Lietuvos prezidento dr. K. Griniaus paminklo atidengimo iškilmėse Tautinėse kapinėse dalyvavo gausūs būrys chicagiečių. Prieky sėdi: R. Skipitis, P.J. Daužvardžiai ir kt. Centre stovi dr. K. Griniaus sūnus Litas.

vadina "ponais", "poniomis", "panelėmis"...

Vienas iš Vilniaus Tiesos redaktorių jau išėjo dėl to iškantrybės. "Būtu", — esą, — "juokinga, jeigu nebūtų pikta. Tuo labiau, kad kreipinį 'ponas', 'ponia' dar gali išgirsti ne tik turguje, bet ir gatvėje, autobuse, traukinyje, mokykloje, istaigoje, parduotuvėje. Iš kur tai? Sakoma, kad tai praeities palikimas, įprotis. Kažin, ar tik tai?" (T., birž. 6).

Žinoma, kad ne "ne tik tai", ne vien įprotis iš praeities. Valdiniams redaktoriams to gal niekas atvirai ir nepasako, bet net užsienius jau pasiekia paaiškinimas, kad vengimas vadintis "draugais" yra savotiškas plebiscitas: viena iš priemonių bent taip parodyti, ką žmonės mano ir apie viską, kas susieta su "draugo" titulu.

(ELTA)

Tautinėse kapinėse Chicagoje prie atidengto Lietuvos prezidentui dr. K. Griniui paminklo: V. Adamkavičius, J. Našlūnas, J. Bachmas ir A. Siliūnas. P. Petručio nuotrauka

BALFO CHICAGOS APSKRITIES Rengiama

G E G U Ž I N Ė

įvyksta birželio 18 d. Bučo sode, Willow Springs, Ill.

Veiks barai, virtuvė, kavinė. Programoje: kalbos, muzika, šokiai.

Groja A. RAMONJO orkestras. Pradžia 12 val. Kviečiami visi dalyvauti ir tuo paremti šalpos darbus.

Važiuoja du miesto busai: 12 ir 1 val. p. pietų.

Apskrities Valdyba

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarąjui nuo BIRŽELIO 18 D. iki RUGSĖJO MĖN. 15 D. ir jau DABAR priimami užsakymai.

Kreiptis: DR. ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST. BOSTON, MASS. 02124. TEL. 288-5999, o po BIRŽELIO 18 D. tiesiai į vilą AUDRONĖ — CAPE COD, MASS., MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

Tauriam Kariui

AVIACIJOS LT.

GEDIMINUI EIDUKAIČIUI

žuvus Vietnamo fronte mūsų mieliems kaimynams EIDUKAIČIAMS, netekusiems vienintelio sūnaus, reiškiamo nuosirdžią užuojautą

Marija Biskis
Gediminas bei Kęstutis
Biskiai su šeimomis